PROLETARIS DE TOTS ELS PAISOS UNIU-VOS!

treball

ÒRGAN CENTRAL DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA

Número: 515 | Del 10 al 16 de febrer de 1978 | Preu: 15 pessetes

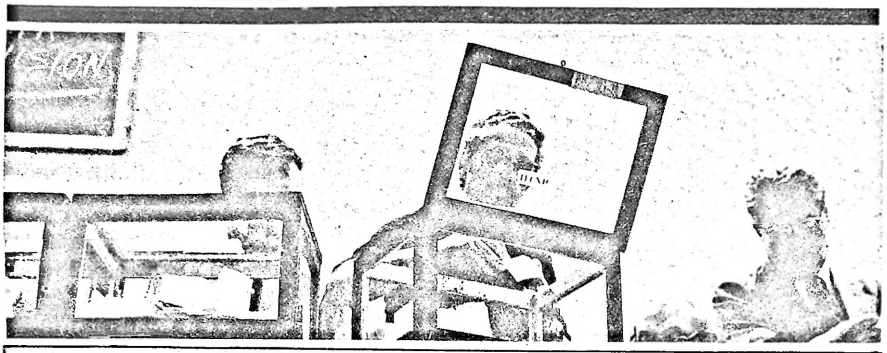

Una exclusiva de TREBALL

(Pàgs. 6 i 7)

Cent dies de la Generalitat

Consellers polítics: garantia d'un Consell d'unitat catalana

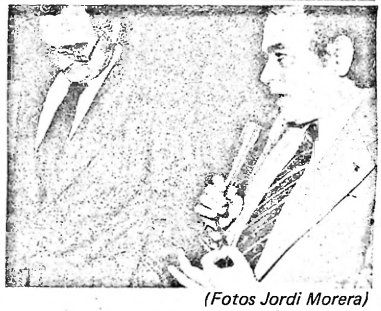

(Fotos Jordi Morera)

Eleccions sindicals

Triomf de Comissions

Les eleccions sindicals són ara en la fase àlgida. Encara queden molts centres de treball on les han de fer, però els resultats d'allà on ja s'han fet dibuixen ben clarament un notable avantatge de Comissions Obreres. Creiem que podem dir, sense exagerar, que Comissions Obreres triomfen en aquestes primeres eleccions sindicals de la novella democràcia. I totes les previsions prometen que, en acabar-se les eleccions, Comissions quedarà capdavantera.

Els treballadors voten, aquests dies. Escullen lliurement els homes i dones que els han de representar, que han de defensar els seus drets i les seves reivindicacions. El món sindical s'assentarà i es consolidarà. Aquestes són unes eleccions molt importants i no solament per als assalariats, sinó per a la democràcia, és a dir, per a tothom.

(Informació i cròniques a les pàgines 2 i 3 i un article de Paco Frutos a la pàgina 7)

Turisme, ¿un bé social?

Pirineus: un esplai a l'abast... d'especuladors

L'especulació no s'atura a les zones industrials, ni en té prou amb malmetre l'agricultura. També les muntanyes, també l'aire pur, els arbres, la neu són útils per especular. I, a més a més, els negocis es poden tapar amb un miratge: esplai per a la gent de les contaminades ciutats. Això estaria molt bé si fos veritat...

(Vegeu article d'Amadeu Gallart a la pàgina 10)

TVE, a Catalunya: de bat a bat

(Pàgines centrals)

Els Joglars

Ara, el consell de guerra

(Pàg. 14)

L'ou com balla

per GUILLÉN

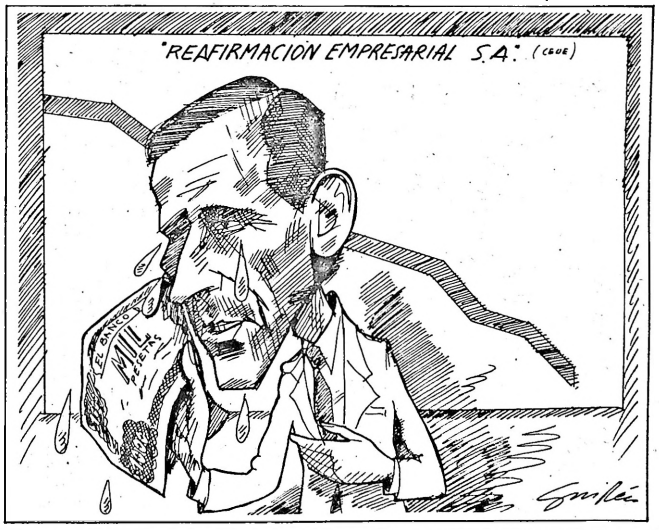

Ascó: de la lluita anti-nuclear a l'entesa municipal

(Pàg. 16)

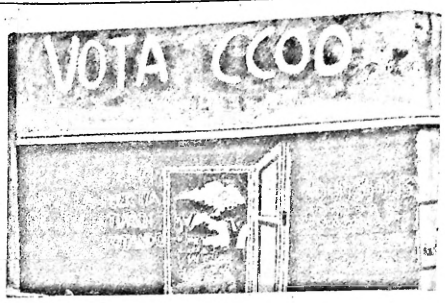

Victòria de

Sí, a hores d'ara ja podem parlar de la victòria de Comissions Obreres a les eleccions sindicals, victòria que no predetermina necessàriament la derrota de ningú. Una victòria que és —això sí— la desfeta dels qui durant la dictadura s'entestaven a ignorar, tot reprimint-les, les "llamadas Comisiones Obreras", dels qui intenten negar el pa i la sal als treballadors convertint-los en mers instruments de la producció, dels qui voldrien un sindicalisme que groguegés, dels qui desitjarien una classe obrera partida. Contràriament, la victòria de Comissions Obreres és el triomf de la unitat de la classe obrera, de la participació, del sindicalisme de classe, de la democràcia, del socialisme com a fita de tots els treballadors.

Es tracta d'una victòria oberta a la unitat, a l'entesa. Calia clarificar el panorama sindical i els treballadors s'estan decidint majoritàriament per Comissions. I en aquesta necessària clarificació CCOO ha anat amb la unitat al capdavant. Aquest ha estat, i és encara, el sentit profund de les llistes obertes preconitzades per CCOO i que s'ha fet realitat en més d'una empresa on la llei preveia llistes tancades. Sentit profund que cal estendre a la necessitat de barrar el pas a molts dels anomenats independents, denominació sota la qual s'amaguen, en la majoria dels casos, els candidats afavorits pels empresaris i que són l'embrió del futur sindicat groc que somnien els patrons i el govern; per això el nostre corresponsal a Osona, lloc on el nombre d'independents és força elevat, afirma: "hagués estat molt important presentar a tot arreu llistes obertes i fer participar d'aquesta manera una gran quantitat de gent no afiliada".

Victòria de la correcció. Tothom ha presentat les seves opcions sense sentir la necessitat de trepitjar l'altre.

Victòria de la unitat. En alguns casos hem vist en una mateixa llista diferents centrals de classe per tal de fer front a unes candidatures independents més que sospitoses.

Victòria de participació. Estan votant la quasi totalitat de les plantilles.

Victòria dels treballadors.

	Delegats	CCOO	UGT	USO	CSUT	SU	CNT	No afiliats	Altres
Resultats a 1 de febrer	2.666	1.640	536	69	45	18	46	292	21
	per cent:	61'5	20'10	2'6	1'7	0'7	1'7	11.;	0'8
Resultats a 9 de febrer	7.970	4.504	1.993	254	176	25	65	869	84
	per cent:	56'50	25	3'2	2'2	0'3	0'8	10'9	1'1

PARTICIPACIÓ MASSIVA

Terrassa: el 70%

TERRASSA (Corresponsal).— El resultat de les eleccions sindicals celebrades ja a una part important de les empreses de Terrassa ofereix un balanç clarament favorable a les candidatures de Comissions Obreres, que, computats els resultats de cent vuit empreses, ha obtingut ja 314 dels 444 representants elegits, la qual cosa representa el 70 per cent.

Fins ara, el sector on més delegats han estat elegits és el del tèxtil (162 de CCOO, 19 de la UGT, 1 de CDT i 11 no afiliats), seguit del metall (71 de CCOO, 35 d'UGT i 17 d'USO) i construcció (30 de CCOO, 6 d'UGT i 1 de CSUT). Entre CCOO i UGT sumen el 90 per cent del total de delegats electes, restant les altres centrals en posicions molt minoritàries. Una d'aquestes centrals, la CDT, creada a la ciutat a partir del dirigent verticalista Salvador Rodríguez, tinent d'alcalde de la Vivenda, ha obtingut fins ara només dos delegats, tot i haver presentat llistes a diverses empreses, especialment del tèxtil. USO, per la seva banda, ha aconseguit 25 delegats, dels quals 17 al ram del metll i 7 al tèxtil. En algunes empreses, concretament a les dues grans del metall —AEG i Agut— USO i CCOO havien presentat llistes conjuntes, enfront de les presentades per la UGT i altres centrals sindicals. Val a dir que, tant en un cas com en l'altre, la majoria dels treballadors han votat les candidatures unitàries, tot i haver-se atorgat la UGT la majoria a AEG. En aquest sentit, les CCOO han denunciat la utilització demagògica, per part d'aquella central, dels resultats d'AEG, on, insistim, va vèncer la candidatura unitària formada per CCOO, USO i independents.

D'altra banda, la majoria de delegats no afiliats a cap central han estat elegits en les llistes de Comissions Obreres. Tot i així, el nombre d'independents és molt petit en comparació amb les xifres d'altres zones d'Espanya i de Catalunya mateix (28 en total, la qual cosa significa el 6 per cent).

Murals a les fàbriques i als carrers: la propaganda de Comissions Obreres (Reportatge gràfic d'Enric Quintana)

La tònica general, doncs, és de victòria de les Comissions Obreres. Rafael Zoyo, dirigent obrer metal.lúrgic i membre del Secretariat de Comissions Obreres, ha declarat a TREBALL: **"Els trets més caraterístics d'aquestes eleccions són, probablement, la participació massiva dels treballadors, superior al 90 per cent, a les empreses on les eleccions s'han realitzat, i la voluntat clarament unitària demostrada pels treballadors, que estan donant una prova concloent de la seva consciència de classe."**

Tarragona, Lleida i Girona: També Comissions Obreres

GIRONA: POCS RESULTATS ENCARA

GIRONA (Corresponsal).— El fort de les eleccions sindicals a les comarques gironines serà a partir d'ara. Fins aquí s'han celebrat eleccions a molt poques empreses, i no precisament les més importants.

Comissions Obreres es dibuixa com a central majoritària al ram de la construcció i té bones perspectives al metall. Pel que fa a comarques, la major força de CCOO cal buscar-la a l'Alt Empordà, el Gironès i la Selva. La Garrotxa, amb indústries molt petites, vota majoritàriament a UGT, mentre que al Ripollès la cosa està molt anivellada entre CCOO i UGT.

L'empresa més gran on s'han fet eleccions és la "Torres Domènec", de Flassà, uns 300 treballadors. Han sortit 5 delegats d'UGT, 5 de CCOO i 3 d'independents.

La pilota, però, és a la teulada, i caldrà esperar els resultats de les grans empreses com són la "Safa" i la "Torres Hostench".

LLEIDA: 10 PER CENT DE VOTANTS

LLEIDA (Magda Ballester).— Tot just han començat les eleccions sindicals i ja es preveu un triomf de Comissions Obreres, malgrat que dissabte, dia 4, en Ramos, de la UGT, anunciés des de les pàgines d'un periòdic local que el sindicat socialista s'emportaria la majoria. Fins al darrer moment, les dades comptabilitzades eren les següents:

Celebració de les eleccions sindicals a 19 empreses (13 a la ciutat de Lleida, 3 a l'Urgell, 1 a la comarca del Segrià, 1 a la Noguera i 1 a les dues zones d'Hidroelèctrica de Catalunya).

Prop de 2.300 treballadors varen elegir 84 delegats que corresponen: 65 a Comissions Obreres, 9 a no afiliats, 6 a USO i 4 a UGT.

La batalla més forta es lliurarà al llarg d'aquesta setmana i de la propera i es possible que els resultats de les centrals experimentin alguna modificació. Cal esperar l'engreixament de les dades corresponents a UGT quan se celebrin eleccions a Solsona i Tàrrega, per exemple, i alguna petita presència de la CNT a llocs també com Tàrrega i Cervera; no hi ha, de moment, delegats pertanyents a CSUT, tret de "Forestal de l'Urgell", les eleccions de la qual foren impugnades.

La celebració d'aquestes eleccions sindicals s'està caracteritzant per l'alt percentatge, un noranta per cent aproximat, de participants i podríem afegir que, si la tònica continua més o menys igual, com s'espera, l'enfortiment de Comissions Obreres —avui amb més de 16.000 afiliats— serà un fet definitiu.

TARRAGONA: LES GRANS HAN VOTAT

TARRAGONA (Enric de Gràcia).— Quan encara no s'han celebrat eleccions en la majoria d'empreses, si bé ho han fet quasi totes les més grans, excepte a la construcció, es confirma la victòria de Comissions Obreres als diferents rams. Pel que fa a la UGT, contrasta el poc nombre de delegats assolits amb l'enorme desplegament publicitari que ha fet aquests darrers dies. Quant a la USO, ha demostrat la seva implantació al tèxtil i ha guanyat a Bayer (química) amb 7 delegats, seguida de CCOO amb 4 i 2 independents.

A la química, sector característic de Tarragona capital, fora de Bayer, on com hem dit ha guanyat USO, hi ha una clara hegemonia de CCOO. A Empetrol, la refineria, els resultats han estat els següents: 14 CCOO, 3 UGT, 1 CSUT i 3 els independents; aquesta és l'empresa més gran de Tarragona, amb uns 800 treballadors.

A la construcció, on encara no han començat les eleccions, la força de CCOO és indiscutible i es preveu una victòria d'aquesta central més gran que als altres rams.

Un resultat sorprenent és el de Tabacalera amb 2 delegats de CCOO, 1 d'USO i 14 independents.

A la sanitat, on CCOO havia obtingut una victòria important a la Residència Joan XXIII, s'hauran de repetir les eleccions per una qüestió purament formal, si bé s'espera un resultat similar.

Amb data 7 de febrer: Eleccions a 72 empreses (5.903 treballadors):

CCOO	185 delegats
UGT	35 delegats
USO	27 delegats
No afiliats	68 delegats
CSUT	7 delegats
Total	322 delegats

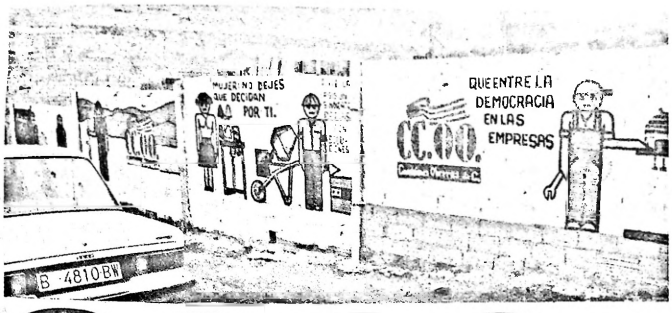

CC OO

RESULTATS DE LES ELECCIONS SINDICALS FINS AL DIA 9 DE FEBRER, PER RAMS

Ram	Empreses	Treballadors	Delegats	CCOO	UGT	USO	CSUT	SU	CNT	No Afiliats	Altres
Construcció	154	9.111	615	388	115	63	20	-	-	30	1
Tèxtil	259	28.578	1.356	767	361	44	51	-	7	117	9
Metall	540	57.285	2.475	1.469	597	61	60	8	22	244	14
Química	210	32.355	1.380	715	346	33	14	8	15	245	4
Gràfiques	138	8.411	453	197	183	2	3	-	10	45	13
Fusta	82	2.428	194	151	24	-	2	-	-	14	3
Alimentació	107	13.906	534	313	109	21	10	3	4	71	3
Pell	9	906	43	20	21	-	-	-		2	-
Aigua	19	5.128	211	147	45	-	5	-	-	11	3
Comerç	6	240	16	4	10	1	1	-	-	-	-
Act.Diversos	10	361	26	7	16	-	-	-	-	3	-
Banca	11	6.263	109	33	54	-	-	-	-	7	15
Transports	46	2.653	149	88	45	10	-	-	1	5	-
Assegurances	22	2.822	147	79	27	2	2	-	2	28	7
Oficines	5	374	22	7	7	4		-	-	2	2
Premsa	3	477	27	13	1	-	-	-	-	11	2
Sanitat	6	2.801	83	36	1	11	11	-	4	23	3
Hoteleria	20	766	56	32	13	-	-	6	-	1	4
Duanes i Port	17	459	34	18	7	2	-	-	-	7	-
Ensenyament	3	192	15	8	3	-	-	-	-	3	1
Espectacles	1	156	5	-	5	-	-	-	-	-	-
Neteja	2	725	20	14	3	-	3	-	-	-	-

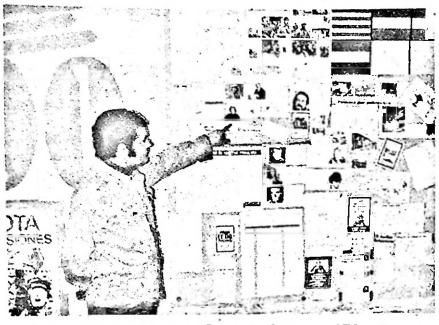

EL MARESME: PROP DEL 80 PER CENT

EL MARESME (Josep Sivilla).– *Les eleccions sindicals a aquesta comarca donen uns resultats clarament favorables a Comissions Obreres, amb la qual cosa es demostra que el nombre de delegats obtinguts és directament proporcional* al nombre d'afiliats.

Actualment, quan tenim comptabilitzats els resultats de 50 empreses de la comarca, d'un total de 198 delegats 157 són de CCOO, 21 d'UGT, 6 d'USO, 1 de CSUT i 13 són no afiliats. Això vol dir que Comissions Obreres compta amb el 79,2 per cent dels delegats

Els resultats observen una gran regularitat tant per rams com per localitats. I quant a empreses grans, excepte casos com el de TRABAL –empresa de Mataró que fabrica maquinària tèxtil– on de 9 delegats 8 són d'UGT i 1 és independent, el balanç és igualment favorable a CCOO. Així veiem que a SALA AMAT, empresa de la construcció de Premià de Mar, hi ha 6 delegats, tots ells de Comissions. A TELCISA, empresa metallúrgica de Mataró, de 9 delegats 6 són de CCOO i 3 són no afiliats. Aquest mateix resultat s'ha obtingut a ARESA, empresa del ram de la fusta instal.lada a Arenys de Mar. A MUVISA, també d'Arenys però del ram del vidre, han elegit 9 delegats, tots de Comissions, igual que a VERA S.A., empresa de químiques, d'Alella.

A la fàbrica del tèxtil HILMA S.A., del Masnou, han sortit 8 delegats de CCOO i 1 de la CSUT; a INEX S.A., d'arts gràfiques, 8 de CCOO i 1 no afiliat, i a ASENSIO S.A., de Mataró, 8 de CCOO i 1 d'UGT.

L'empresa amb més treballadors que ha fet eleccions fins ara al Maresme ha estat la TESA, amb 276 persones a la plantilla, on, de 13 delegats que hi ha, 9 són de Comissions i 4 de la UGT.

OSONA: MOLTS "INDEPENDENTS"

OSONA (Corresponsal).– Hem estat parlant amb Evarist Pagès, del secretariat comarcal de Comissions Obreres, que ens ha explicat les dificultats d'aconseguir, en alguns casos, fer comprendre la necessitat de les eleccions; ell ho argumenta dient "aquí el nivell és molt reaccionari", però afegeix tot seguit "ja s'ha aconseguit superar". "Així –ens diu– hi ha moltes candidatures presentades i en alguns llocs s'han fet llistes unitàries CCOO-UGT, fins i tot en empreses de més de 250 treballadors, com a Explasa."

CCOO va endavant. "Normalment estem guanyant a tot arreu. El problema greu a Osona és que surten molts independents, no cal dir que promoguts per les empreses."

CCOO té a Osona una bona base, vuit mil afiliats d'un cens comarcal de 34 mil assalariats. El tèxtil és el sector industrial amb més treballadors. En aquest ram CCOO ha guanyat a les fàbriques més grans, a excepció de la Fabra i Coats, on UGT ha aconseguit 9 delegats per 7 de CCOO i 4 d'USO. Al metall, CCOO va al capdavant amb un 40 per cent de vots. Majoritaris també a l'alimentació i a la construcció.

Evarist Pagès continua informant: "La pròpia UGT reconeixia explícitament a "Mundo Diario" que a Osona havia perdut. Fins avui tenim comptabilitzats 111 delegats de CCOO. Preocupa, això no obstant, l'existència de tants independents, que no ho són pas. Per això hagués estat molt important presentar a tot arreu llistes obertes i fer participar, d'aquesta manera, una gran quantitat de gent no afiliada."

Baix Llobregat: Comissions, gairebé a tot arreu

BAIX LLOBREGAT (Corresponsal).– Sense comptar amb les dades de tot arreu, potser és aventurat fer afirmacions, però gosaríem dir que en aquests moments, i en relació al nombre d'empreses on s'han fet ja les eleccions sindicals, aquesta comarca és la que enregistra un percentatge més elevat de vots per a Comissions Obreres, que va al capdavant, amb força avantatge, de les altres centrals sindicals.

Les dades que ens facilita Comissions Obreres. corresponents al dia 6, assenyalen el 68,1 per cent per a aquest sindicat, el 17,8 per cent per a la UGT i un 1,4 per cent USO.

Les informacions d'altres centrals sindicals varien, en relació a les de Comissions Obreres; però totes reconeixen que aquesta guanya. Per exemple, el mateix dia 6, la CSUT donava els resultats de 21 empreses que comprenien 8.228 treballadors i en les quals s'havien elegit 274 delegats. Comissions encapçalava la llista amb 131 delegats, i venia després la CSUT amb 68 i la UGT amb 25, més 34 no afiliats i 19 d'altres centrals. El càlcul d'UGT es referia a 39 empreses amb un total de 8.734 treballadors que elegiren 308 delegats. D'aquests, 134 eren de Comissions Obreres, 123 de la UGT, 4 d'USO, 19 de CSUT, 9 d'altres centrals i 19 d'independents.

Com es pot veure, les dades són contradictòries en les xifres concretes; però totes coincideixen a destacar Comissions Obreres per damunt dels altres sindicats. Això pel que fa a les empreses que ja han fet les eleccions; però les

previsions per a la resta segueixen aquesta tònica. Les impressions assenyalen que Comissions Obreres obtindrà un triomf considerable en aquestes eleccions sindicals que són les primeres que se celebren després de la dictadura.

Vegem alguns resultats parcials: De vuit empreses de Viladecans (650 treballadors) que sumen 32 delegats, CCOO n'han tret 21, la UGT 6, 3 la CSUT i 2 no afiliats. A la Metron, també de Viladecans, 9 delegats per a CCOO, 3 per a UGT i 1 no afiliat. A Gavà, els 9 delegats de Formo, del ram de la construcció, són per a Comissions Obreres i també tots 9 de Serra i Balet, a Complementos Sanitarios han empatat CCOO i UGT: 4 delegats per a cadascuna.

Cal enregistrar, tanmateix, una sorpresa. És el triomf d'un sindicat groc, "Agrupació Lliure de Treballadors", que a la Càtex Vilapou, d'Olesa de Montserrat, ha obtingut 7 delegats contra 4 d'UGT i 2 de CCOO. És, però, una excepció. Els treballadors no han picat l'ham groc.

BADALONA: VOTEN LES GRANS EMPRESES

BADALONA (E. J. Ricart).– D'una manera lenta però progressiva s'han començat a realitzar les eleccions sindicals a les empreses de Badalona. Els resultats són, per ara, del tot favorables a Comissions Obreres, que té a la ciutat la xifra de 15.000 afiliats sobre un cens de treballadors que no arriba del tot a les 40.000 persones. Les primeres empreses on s'ha votat han estat les que tenen darrere seu una tradició sindical més forta: ESESA del ram de l'aigua, gas i electricitat (8 delegats de CCOO, 3 d'UGT i 3 independents); TUSA, on tots els treballadors del transport urbà estan afiliats a CCOO, (9 delegats d'aquesta central); Carosa, del metall; Comabella, de la construcció; Garnecto del ram químic... A totes elles, victòries de CCOO. UGT ha triomfat en algunes petites empreses, mentre que els altres sindicats es mantenen més per sota.

En algunes empreses hi ha hagut jugades estranyes, com a Bomba Prat, del metall, on l'empresa ha volgut incloure al cens electoral l'"staff" de direcció, amb la consegüent protesta dels treballadors. A d'altres, com Unión Vidriera, les eleccions es realitzaran en un marc d'inseguretat per la difícil situació de l'empresa.

Més difícil encara és a Porcelanas Montgat, on la pressió dels treballadors no ha estat suficient per salvar-la del desgavell.

Aquesta setmana que tanquem i la propera són decisives per a la marxa de les eleccions. Queden encara per fer a Piher, Jumberca, Lorilleux-Lefranc, G. de Andreis... Empreses importants que, junt amb els petits tallers, especialment els del metall, poden confirmar els propers dies la victòria inicial de Comissions a Badalona.

A la pàgina 7, article de Paco Frutos del Secretariat de Comissions Obreres

Eleccions a 59 empreses

Sabadell: 80%

Quan aquests resultats vegin la llum, la majoria d'empreses de Sabadell disposaran ja de representants. Però, malgrat tot, donem aquí els resultats fins al 4 de febrer.

Un total de 59 empreses han fet les eleccions a l'empara del decret-llei i amb l'homologació dels resultats obtinguts per part de les centrals sindicals i la Delegació de Treball. Cal destacar la situació de CCOO que, d'un total de 243 delegats, n'ha aconseguit 192. La USO 19, 15 UGT, 14 independents i 2 de la CNT. Aquestes xifres corresponen als representants elegits en diversos rams. En efecte, 34 empreses pertanyen al sector del tèxtil, amb majoria absoluta de CCOO (111 delegats). En segon lloc trobem la construcció, amb 27 delegats, dels quals 22 corresponen a CCOO. En altres rams, com la fusta, sanitat, arts gràfiques i transport, els vots, encara que repartits, tenen clar domini de Comissions Obreres.

Sens dubte l'hegemonia de CCOO s'ha posat de manifest en dos rams de reconeguda lluita: els forners i la indústria hotelera. En aquests dos sectors, CCOO ha tret el cent per cent dels representants elegits, és a dir, uns quaranta.

Fins ara, els representants elegits, sobre un cens de 5.000 treballadors, són majoritàriament de Comissions, el 80 per cent.

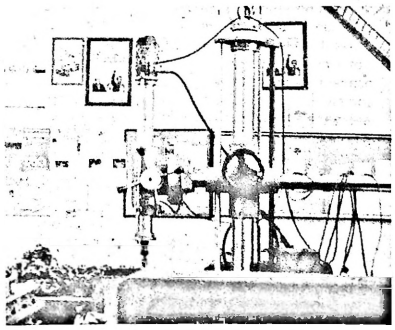

Propaganda a "Unidad Hermética", una de les grans empreses de Sabadell (Foto Àngel Lacalle)

crònica de set dies — per RODRIGO VÀZQUEZ PRADA

L'esquerra diu no a la política anti-obrera del govern

MADRID, 9.- Foren dos fets, gairebé coincidents en el temps, que venien a caracteritzar, de manera essencial, la situació política que el país travessa els darrers mesos i que s'ha aguditzat aquests darrers dies. Un d'ells, l'expressió per part de Santiago Carrillo al president Suàrez de la seva preocupació davant l'incompliment del Pacte de la Moncloa; un altre, la concreció d'una nova i oberta ofensiva de l'empresariat per tal que la política governamental respongui, fidelment i de manera inequívoca, als seus interessos que, amb una lògica aclaparadora, són els que el govern d'UCD representa.

La visita de Carrillo al president Suàrez incidia d'aquesta manera en un tema que apareix cada vegada més clarament. El Pacte de la Moncloa fa aigües, com passa sempre quan s'arriba a acords inter-classistes en situacions d'emergència. N'está fent per la banda que podria beneficiar la classe obrera; no en tot allò que la perjudica o, si més no, la constreny, com són els límits salarials...

Per això, aquests dies, es denunciava l'agreujament d'aquesta situació, que entrarà en un futur proper en una fase encara pitjor, sobretot si el govern engega —com es proposa— la flexibilització de plantilles. Un aspecte més de la política antiobrera que el diputat comunista Marcelino Camacho denunciava novament davant el ple del Congrés, alhora que un altre diputat d'esquerra, el socialista Nicolàs Redondo, ho feia en el sentit que el govern no ha tornat encara a les centrals democràtiques el patrimoni sindical.

LA VEU DELS EMPRESARIS O EL NOU "POUJADISME"

En aquest context, els empresaris feien una nova concentració —que aplegava dotze mil persones— com a continuació d'una decidida ofensiva que ha merescut també ser denunciada des de l'esquerra com l'aparició d'un nou "poujadisme" o, fins i tot, d'un nou "para-feixisme".

A Madrid, els empresaris de la COE plantejaven —com fa uns mesos al Palau Blaugrana— una acusació al govern que, en realitat, esdevenia bastant paradoxal. Sobretot si no oblidem les dades abans esmentades. Com a mostra, valguin les paraules d'un dels dirigents de l'organització patronal, José Antonio Segurado, que arribava a dir "que el govern no governa des de la posició ideològica dels qui l'hem votat". Tot això acompanyat de la hipotètica traïció que el gabinet ucedeista estaria fent al seu electorat i amb fermes i corejades veus de "reaccionarem". És a dir, tot un crit de guerra de la reacció que, sens dubte, tindrà conseqüències no gens menyspreables en el procés democràtic.

No és debades que el president de l'organització patronal, Ferrer Salat, recollia, en acabar la concentració, una colla de conclusions que perfilaven els objectius de la COE. Entre elles, no cal dir-ho, la constitucionalització de l'economia de mercat, el reconeixement del tancament empresarial, l'aprovació de la flexibilització de plantilles i la devolució, per part del govern, d'allò que l'empresariat hauria aportat al patrimoni sindical. En la seva opinió, el 85 per cent de les quotes. La qual cosa era prou simptomàtica i reveladora en uns moments que el govern no ha retornat encara als treballadors ni la seva participació en les quotes sindicals ni els locals, en uns casos confiscats a les organitzacions sindicals de la Segona República i en d'altres construïts amb els diners pràcticament requisats als treballadors pel sindicat vertical...

ELS ULTRES EN LES FORÇES ARMADES

Altres ofensives de la dreta, concretament de la dreta més extremista, sortirien a la claror aquests darrers dies. En aquest cas, en les forces armades en les quals començaven a circular comunicats d'organitzacions feixistes anomenades "Unió Militar Patriòtica" i "Unió Militar de Defensa d'Espanya" —reacció que inverteix, altre cop, el monopoli de la defensa d'Espanyal—, en els quals es vessaven tota mena d'acusacions contra el cim militar, fonamentalment contra el vice-president del govern per a Assumptes de la Defensa.

Davant d'aquestes, el tinent general Gutiérrez Mellado responia contundentment durant la seva visita a les illes Canàries. "No va a passar res perquè em matin a mi... La realitat és que hi ha forces que volen cansar-nos", eren les seves paraules adreçades a l'extrema dreta que encara opera al si de les forces armades.

EL SUPORT AL CAPITAL MONOPOLISTA

En tot aquest complex entreteixit polític, la darrera setmana també es posaven damunt la taula exemples de com el govern presta suport als interessos del capital monopolista. Dos exemples concrets que eren coneguts pel Parlament a través de les denúncies formulades, a tomba descoberta, pel diputat comunista Tomàs Garcia, al voltant de la venda al capital privat de l'empresa tèxtil de l'INI "Interlhorce" (privatització de beneficis, s'anomena aquesta figura), i pel diputat socialista Manuel Marín, que posava en descobert el joc d'interessos a què respon la ratificació del tractat de pesca amb el Marroc.

I, juntament amb aquestes dades, els mitjans de comunicació recollien uns rumors sobre unes hipotètiques properes eleccions generals. Concretament, i al costat de les declaracions dels dirigents de l'esquerra que demanaven novament eleccions generals tan bon punt s'aprovi la Constitució, alguns mitjans es feien ressò de l'estudi per part del govern de l'esmentada possibilitat.

És clar que una cosa és que el govern estudiï o digui que estudia tal convocatòria; i una altra ben diferent les seves reals intencions. Perquè també aquests dies es coneixia el text d'una esmena a la constitució presentada per UCD que contradiu totalment allò. Una esmena, al capdavall, amb què UCD pretén establir que les Corts esgotin el seu mandat de quatre anys i de la qual es desprendria no només buidar les actuals Corts del seu doble contingut de Corts constituents, sinó també la seva perpetuació al poder fins el 1981. I, val la pena no oblidar-ho, la majoria dels vots al Parlament són a les seves mans...

L'ofensiva empresarial en marxa: el míting de Madrid

Bipartidisme

En un país com el nostre, on la vida política apareix sovint esquitxada de troballes semàntiques, l'expressió "bipartidisme imperfecte", encunyada per Felipe González, pot fer fortuna. Amb ella, el líder socialista es referia al fet que Espanya camina cap a una bipolarització al voltant dels dos partits majoritaris —UCD i PSOE— "complementada per grups polítics d'entitat menor, la qual cosa podria significar una garantia d'estabilitat política futura".

Felipe, tanmateix, i ho diem amb tot el respecte que ens mereix el secretari general d'un partit com el PSOE, s'equivoca, o ens ho sembla. S'equivoca, no tant perquè sigui incerta la tendència a la bipolarització —que tant UCD com el PSOE estimulen—, sinó perquè aquesta tendència no fa més que dificultar "l'estabilitat política futura" a la qual apel.la el màxim dirigent socialista. I això per una raó: l'estabilitat política del nostre país dependrà de la consolidació d'una democràcia encara fràgil i de la capacitat de les forces polítiques i socials per contribuir al sanejament d'una economia en crisi. Quan els obstacles que s'oposen a assolir aquests objectius són encara tan importants —cal recordar que una part de l'aparell aixecat per la dictadura continua dempeus— el concurs de tots els qui, per unes raons o per unes altres, estem compromesos a esquivar-los és imprescindible.

Ens trobem encara en una situació de transició de la democràcia i això, en el context de la crisi econòmica, significa una veritable emergència de la qual només és possible sortir amb solucions excepcionsls. No és cas només que la inflació no s'aturi més que en un petit percentatge, ni que la manca de feina s'incrementi, ni que l'endeutament exterior contiuï, ni que persisteixi l'atonia inversora o els problemes de tresoreria a la major part d'empresees; és cas que queda molt per fer per tal de posar remei a tot això i que, mentrestant, es pot crear una atmosfera enrarida que serveixi de pretext a temptatives d'involució.

I no apel.lem al catastrofisme en benefici propi, sinó al realisme polític en benefici de tothom. Al mateix realisme de què varen fer gala les forces que van subscriure els pactes de la Moncloa i que avui n'exigeixen, amb raó, l'estricte compliment.

Perquè ¿pot una sola força política, avui, a Espanya, governar amb prou majoria com per disposar de l'autoritat que la situació reclama? La mateixa UCD, minoria majoritària el 15 de juny, va haver de recórrer a altres forces parlamentàries per enfrontar les més peremptòries necessitats de govern — i vet aquí els acords de la Moncloa—. El mateix passaria amb el PSOE, no solament en el cas que mantingués o incrementés lleugerament el seu percentatge electoral, sinó també si s'esdevingués el miracle d'una majoria socialista suficient. Perquè quan el govern socialista tractés d'aplicar una política socialista, o simplement d'esquerra, s'alçarien enfront d'ell els qui avui intenten boicotejar o frenar l'aplicació del Pacte de la Moncloa, i més encara: certes reticències vergonyants esdevindrien bel.ligerància oberta. I en aquestes condicions, importants sectors podrien bascular del centre cap a la dreta i això sí que seria catastròfic per a Espanya.

Del vot del 15 de juny, i encara menys dels esdeveniments de després al país —i heus aquí el resultat de les eleccions sindicals per confirmar-ho— no s'infereix la viabilitat que les alternatives s'estableixin entre dreta o centre i esquerra, com hagués estat normal en una democràcia consolidada, sinó la necessitat d'una política de consens que es proposi aïllar la dreta. L'única política —la de concentració i consens i no pas la de confrontació i de topada— que pot permetre a les forces d'esquerra— i d'això es tracta, en el nostre cas i en el cas del PSOE— exercir una influència efectiva i duradora sobre els canvis que estem vivint.

En el fons, els defensors del bipartidisme, imperfecte o no, parteixen d'una visió parcial i fragmentada de la realitat. Confonen la part amb el tot. O, diguem-ho d'una manera més precisa, identifiquen la realitat parlamentària amb la realitat estructural. I, avui com avui, la primera no és més que una expressió incompleta i limitada de la segona.

treball
REDACTORS I COL.LABORADORS
Enric Vives (cap de redacció), Toni Albert, Miquel Alzu, M. d'Amposta, Antoni B., Carles Fortuny, Joaquim G., Gabriel Jaraba, Antoni Lucchetti, Víctor Mora, Rafael Ribó, Ignasi Riera, Jesús M. Rodés, Joan Sanjuan, Albert Presas, Rodrigo Vàzquez Prada. Corresponsals: Magda Ballester, Josep Girona, Enric de Gràcia, Angel Lacalle, Manuel Lufs, Josep Quintanas, E.J. Ricart, Josep Sivilla, Carles Teixidor.
Confecció: Jaume Ribé.
Fotografies: J. Civit, Jordi Morera, E. Quintana, Jordi Soteras Jr.
Director: Joan Busquet
Redacció, administració i publicitat: Vallespir, 171, baixos Barcelona, 14
Telèfons: 2306043 3212195
Edita: PSUC
Imprès a Ingemesa
Dipòsit legal: B 16948-77

El dit a l'ull — per IGNASI RIERA

Terroristes il·lustres

El senyor Martín Villa infla un nou papus: ara ja no pot acusar els comunistes de provocadors de la desestabilització, i crea el terror àcrata, sense fer una anàlisi seriosa d'allò que la seva afirmació comporta. No sabem ni qui són, ni d'on vénen, ni per quines motivacions actuen. N'ignorem, fins i tot, els rostres: però sabem, amb dosis inhabituals de seguretat, que si cacem anarquistes esborrarem d'aquesta terra tot rastre de neguit.

Com si volguessin esmenar-li la plana, Muntadas-Prim Fàbregas ocupa la primera plana de l'actualitat: un fill de l'alta noblesa, víctima històrica de la pressió dels esparracats, fuig del país amb molts milions, aconseguits gràcies al prestigi del nom i del títol nobiliari. Diuen que l'excel.lentíssim terrorista, la fotografia del qual no veiem reproduida ni als diaris ni a la tele, amb un ull de vellut i sense afaitar, ha marxat a Río: aprofitant el Carnaval del Rei Momo es deu haver disfressat de Marcelino Oreja (cognom, i no malnom, en aquest cas, i contra tots els indicis) per col.laborar amb la campanya d'UCD-en-marxa. Un terrorisme no previst pel ministre de la governació. No previst. O no vist. O ben vist. (¿Ha pensat, senyor Ministre, en les noves comissaries als "suburbis" que els nobles freqüenten?)

Una dada més. Els Vila-Reyes eren alumnes dels jesuïtes de Sarrià. Els Muntadas són també ex-alumnes dels jesuïtes de Sarrià. L'afer Muntadas-Prim sembla muntat pel Consell Català d'Ensenyament per recomanar l'escola confessional.

Eleccions municipals

La batalla ha començat

Les eleccions municipals han estat gravitant sobre l'actualitat política de Catalunya aquesta darrera setmana, mes enllà de la necessitat que se sent a tots els pobles i ciutats de renovar els ajuntaments esdevinguts museus del franquisme enmig del marc ja democràtic de la societat. I han estat actualitat destacada per la celebració del míting de la "UCD en marxa" al Col.legi d'Advocats i per la insistència dels periodistes a demanar al primer secretari del PSOE, Felipe Gonzàlez, les autèntiques raons del seu partit per donar suport al projecte de llei municipal del govern. "La realitat de Catalunya és diferent", va reconèixer Felipe Gonzàlez en valorar el greu inconvenient del projecte del govern que farà alcaldes els caps de les llistes guanyadores. Amb la concessió, per part seva, que "aquesta no és una qüestió definitivament tancada", prenia força un debat, que esdevindrà important les properes setmanes, per aconseguir, a més a més de la convocatòria d'eleccions, la possibilitat que els nostres ajuntaments siguin governables.

Poques hores abans, la Unió del Centre Democràtic començava allò que alguns han considerat la pre-campanya electoral, que en el cas de Catalunya havia de tenir repercussions en les difícils negociacions per recompondre el centre que tots busquen i ningú, per ara, ha trobat, ni tot just el camí per arribar-hi. Però probablement pel que fa al muntatge de les eleccions municipals, la UCD tindrà un ajut especial. L'ajut podria venir pel treball dels actuals alcaldes als quals, segons una informació de premsa, el governador va donar una mena d'enquesta que no té cap segell ni cap indicació especial que la relacioni amb el govern i que hauria de servir per trobar a cada població homes per a les llistes del partit governamental.

La setmana política ha confirmat que la batalla de les municipals està engegada, ara ja de valent, i que la campanya llençada per l'Entesa per la recuperació de l'Estatut i que començarà el dia 17 pot servir perfectament, més enllà de l'acceleració del traspàs de competències de l'administració central a la Generalitat, també com un marc per discutir la urgència i el sistema de renovació dels ajuntaments amb què es governaran les ciutats i pobles de Catalunya, durant un temps sense estatut i, després, amb l'Estatut. El traspàs de funcions, desgelades les dificultats inicials, ha començat a rutllar tímidament, però pot rebre una gran empenta a mesura que es vagi aconseguint la sensibilització de tots els sectors en la mateixa batalla per l'Estatut, per la superació de la crisi econòmica amb una sortida progressiva i per la consolidació de la democràcia.

SEBASTIÀ BLANC

Conjuntura econòmica

La inflació baixa, la crisi persisteix

Fa pocs dies que el govern ha fet públiques les darreres dades sobre la conjuntura econòmica. La inflació durant el darrer mes de desembre ha estat un 0,8 per cent, de manera que el cost de la vida durant 1977 haurà pujat en un 26,4 per cent, contra el 30 per cent que es preveia fa uns mesos. Sembla, doncs, que el Pacte de la Moncloa està aconseguint un dels objectius centrals de la política a curt termini: reduir la taxa d'inflació.

A més a més, ens arriben notícies positives sobre la situació del sector exterior. En efecte, les exportacions han crescut el 1977 molt per sobre de les previsions i les importacions, en canvi, s'han reduit en un 2 per cent, en termes reals. Així, el dèficit exterior no excedirà els 3.000 milions de dòlars, ben per sota dels dèficits dels dos darrers anys.

Malgrat aquests elements positius, la situació econòmica és especialment greu en aquells aspectes que patim més directament: l'atur i la manca d'inversions, que impossibilita la creació de llocs de treball. Durant aquest any, l'increment de preus ha anat molt per damunt dels increments salarials. Això s'ha reflectit en una caiguda en la producció de béns de consum, deguda a la reducció de la demanda privada. Respecte a això, les enquestes del Ministeri d'Indústria sobre la cartera de comandes de tota la indústria ha provocat un augment important en el nombre d'aturats. Però, a més, la manca d'expectatives per part dels empresaris fa preveure que l'atur seguirà augmentant encara durant els propers mesos. S'estima que el nombre d'aturats "registrats" el 1978 assolirà una xifra entre els 750.000 i els 900.000.

La inversió, tal com ja ve passant des de l'any 1975, cada cop és inferior a la de l'any anterior. El 1977 s'ha reduït en un 3,5 per cent en termes reals. No cal insistir que aquesta manca d'inversió dificultarà a mig termini (els propers dos o tres anys) l'absorció de l'atur. Aquestes impressions vénen plenament confirmades per les dades recentment elaborades pel Ministeri d'Economia i per la Confederación Española de Cajas de Ahorro. Segons aquestes xifres, l'augment real de la producció ha estat l'1,8 per cent; contra el 2,5 per cent previst al Pacte de la Moncloa.

Tot fa pensar que la inflació podrà ésser progressivament dominada i que la balança de pagaments s'equilibrarà en un futur proper. Cal dir que això és molt positiu, ja que l'èxit en aquests dos fronts era i és una condició prèvia per resoldre el problema de l'atur i el de la inversió, com a objectius a curt termini, i per imposar profundes transformacions democràtiques. Però cal dir també que la inflació i la balança de pagaments no són els únics problemes contemplats pel Pacte de la Moncloa, i que el govern d'UCD només aplica estrictament aquells aspectes del Pacte de la Moncloa que interessen els grups socials que li presten suport. Per l'any 1978, tant si s'aconsegueix canviar la tendència com si no, les característiques generals seran les d'atur i estabilització (si no empitjorament) del nivell de vida dels assalariats.

Cal, doncs, lluitar per imposar l'estricte compliment de tots els aspectes del Pacte de la Moncloa que pretenen defensar la posició de la classe treballadora. Algunes mesures que caldria reclamar són: L'augment del salari indirecte a través de l'extensió immediata de la gratuïtat de l'ensenyament. La reactivació de la demanda, especialment en el sector de la construcció a través d'una adequada política de crèdit a la vivenda per part de les Caixes, del compliment per part del govern, de la promesa de creació de noves places d'ensenyament i d'eleccions municipals immediates, que permetran activar i utilitzar la capacitat inversora dels municipis. Exigir de l'Administració una intervenció decidida en els casos d'impagament de les quotes de la Seguretat Social, expedients de crisi fraudulents, defraudació tributària, etc. Reclamar l'establiment d'un sistema de "senyals d'alerta" referit, com a mínim, al nivell d'atur i a la inversió. Caldria instrumentar un sistema de garantia per mitjà del qual, si l'atur ultrapassés un determinat nivell crític, s'augmentés "automàticament" la despesa pública per absorbir l'atur addicional. Així mateix, cal establir límits a l'actual "vaga d'inversions", en el sentit de reclamar un paper més actiu de la inversió pública, que supleixi la manca actual d'inversió privada.

ENRIC CERDÀ

Míting, el 17, a Montjuïc

L'Entesa: per una Catalunya democràtica

Una "campanya per una Catalunya democràtica, guanyem la constitució, guanyem l'Estatut" ha estat aprovada per l'Entesa dels catalans, que en farà el llençament públic en el curs d'un míting que se celebrarà divendres vinent, dia 17, al Palau de Congressos de Montjuïc de Barcelona.

L'acte, que serà presentat i clos, respectivament, pels senadors Felip Solé Sabarís i Josep Benet i en el qual intervindran els principals dirigents dels partits polítics catalans que donen suport a l'Entesa, serà l'inici formal de la campanya, que pretén, com ja coneixen els lectors de TREBALL, la sensibilització i la mobilització de tot el poble de Catalunya a favor d'una Generalitat plenament democràtica. Actes semblants al de Barcelona, se celebraran a les principals localitats catalanes i la campanya culminarà el dia 23 d'abril amb un acte les característiques del qual no estan encara determinades. "Dependrà de la dinàmica dels esdeveniments i de la marxa del tema constitucional", ha declarat a TREBALL un portaveu de l'Entesa

D'altra banda, l'Entesa ha programat una altra campanya, la de relacions amb els altres pobles i nacionalitats de l'Estat espanyol, que es concreta, per ara, en la presentació a Madrid d'una exposició del llibre català, així com de l'exposició del Congrés de Cultura Catalana, i en diversos actes culturals i polítics a diferents indrets de l'Estat per explicar que les reivindicacions autònomiques de Catalunya no afecten la solidaritat amb els altres pobles d'Espanya.

Aquests acords van ser adoptats per la reunió plenària de l'Entesa, a Girona, que va aprovar també examinar dues campanyes més: la de la defensa dels drets humans a Catalunya i la del dret de vot als 18 anys.

filar prim

per RAFAEL RIBÓ

Consell de guerra... a la cultura

Dimarts passat es reuniren a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona prop de 250 professionals i intel.lectuals per tal de discutir la possible constitució d'un organisme per a la defensa i garantia de la llibertat d'expressió. Era evident que el darrer esdeveniment que impulsava als presents a examinar aquesta possibilitat i a endegar diverses iniciatives era l'empresonament d'Albert Boadella i el processament dels Joglars per la seva obra "La Torna". És un fet que evidencia, una vegada més, les contradiccions d'un procés de reforma política dels aparells autoritaris de la dictadura. Tots els presents érem conscients que encara calen molts esforços de conscienciació i mobilització per conquerir plenament les llibertats democràtiques i, en aquest cas en especial, la llibertat d'expressió.

Ens trobem davant d'una acció que va contra de la voluntat del poble, expressada el darrer 15 de juny, i del desenvolupament del mateix procés polític constituent de l'embrionària democràcia. Tot just s'acaba de publicar l'avantprojecte de Constitució, i s'hi recull explícitament la llibertat d'expressió i la seva garantia. Així mateix l'avantprojecte estableix la necessària unitat de jurisdiccions que, pel que fa a aquella llibertat, significaria que només els tribunals civils podrien jutjar si hom s'ha excedit en els límits del seu exercici. A més, els Pactes de la Moncloa, acord entre les grans formacions polítiques representants de la immensa majoria de ciutadans de l'Estat espanyol, recullen ambdós aspectes. No hi ha dubte, doncs, que s'ha actuat sota l'aixopluc d'una legislació heretada del passat dictatorial, en contra de la voluntat constitucional i política dels únics representants legítimament elegits pel poble. D'aquí la urgència que caldria imprimir al procés de derogació d'aquella legislació i de consolidació de les institucions democràtiques que de veritat garanteixin l'exercici de les llibertats fonamentals.

Alhora, dins de les mateixes coordenades, es realitza un judici, (un consell de guerra, no ho oblidem) a la llibertat d'expressió artística i cultural. El teatre és, sens dubte, un dels camps més específics on es desenvolupa la lliure creació de l'artista. La llibertat d'expressió pren en el teatre, com en tot el món artístic en general, una especial connotació que potencia totes les energies imaginatives de la cultura. L'obra a representar és sempre figuració i imaginació, dimensions que s'enriqueixen amb la plena llibertat d'expressió. I aquí hem de recordar que es pretén jutjar militarment la creació artística, la cultura, essent els mateixos personatges acusadors, part i jutges. Ens cal una profunda sensibilització popular i democràtica per tal de fonamentar una política cultural que mantingui un ple respecte a la llibertat de creació artística.

Per últim, es disposen a jutjar una obra de la cultura catalana. La nostra cultura ha estat aferrissadament perseguida durant els darrers quaranta anys, seguint i incrementant la llarga tradició d'un Estat centralista culturalment uniformitzador. Avui, la cultura catalana encara es mou sota múltiples dificultats polítiques i institucionals per a la seva creació i difusió. La cultura catalana ha estat un dels eixos vertebradors d'un profund sentiment d'identitat col.lectiva que, malgrat tot, el poble ha anat recuperant. El procés a "La Torna" és també un procés a aquesta cultura, i és un element més que es ve a afegir a totes les especials prohibicions i limitacions. Una política autonòmica, a partir d'unes institucions públiques catalanes democràticament elegides, hauria de servir per iniciar amb gran embranzida el redreçament institucional de la nostra cultura. Per tot això cal concloure que aquest és un afer que ens afecta tots: els demòcrates, la cultura i els catalans. I per evitar-ne la repetició i per facilitar-ne la solució hem de continuar lluitant per la Constitució democràtica, per la cultura i per l'autonomia.

Antoni Gutiérrez: "No dubtaria a valorar com a positius aquests primers cent dies"

Reventós: "Farem el màxim esforç perquè els traspassos de serveis arribin aviat"

Quatre dels cinc consellers polítics —Triginer era absent de Barcelona— amb el nostre redactor

Consellers polítics: d'unitat catalana

Després d'entrevistar els consellers tècnics de la Generalitat provisional, TREBALL s'ha reunit amb els consellers polítics, a excepció de Josep Maria Triginer, absent de Barcelona en aquell moment. Hem parlat, doncs, amb Joan Reventós, dirigent del PSC-Congrés, diputat cap de la llista de Socialistes de Catalunya, Jordi Pujol, secretari general i diputat de Convergència Democràtica, Carles Sentís, cap de la llista de la UCD a Catalunya i Antoni Gutiérrez, secretari general i diputat del PSUC.

—Tothom sap quina és la seva tasca com a dirigents dels seus respectius partits, així com la feina dels consellers tècnics, però jo voldria preguntar-los quina és la seva tasca com a consellers de la Generalitat, què és el que vostès fan a la Generalitat.

Jordi Pujol dóna una resposta que subscriuen tots els consellers: La nostra funció primordial en el Consell de la Generalitat, i és per això que es va concebre aquesta fórmula dels cinc consellers polítics, és assegurar al govern de la Generalitat i al president el suport de les principals forces polítiques, és a dir, la garantia que realment s'anava a fer un govern d'unitat catalana. Es podria dir que la nostra funció és ser-hi. Ser-hi i fer-nos corresponsables de l'actuació del govern en representació de les forces que tenim al darrere. Ara bé, a part d'això, hi ha coses concretes, aportacions de tipus concret que hi ha hagut i que n'hi seguirà havent. Per exemple, el president ens ha demanat que estudiem el paper que convé que juguin els parlamentaris de cara a estimular el procés de les comissions mixtes en els traspassos de serveis.

QUARANTA ANYS DESPRÉS, ELS CENT PRIMERS DIES

—¿Com valoren els primers cent dies de la Generalitat i el ritme amb què s'endeguen les diferents qüestions?

PUJOL.— Jo els valoro positivament, en el sentit que, malgrat que no hi ha hagut potser el que se'n podrien dir fets o efectes espectaculars, han estat dies importants en la línia del que en podríem dir la consolidació, i no en termes molt genèrics com de vegades en parlem, sinó la consolidació del funcionament, de les estructures pròpies de la Generalitat.

Pel que fa al ritme, ens agradaria que fos molt més viu i molt més ràpid. En això hi pot haver algunes fallades nostres, de tots plegats, punts en els quals de vegades no hem estat prou d'acord i que s'han hagut de debatre més que no hauria convingut, però algun dels alentiments també ens ha vingut imposat des de fora.

REVENTÓS.— Jo diria que aquests primers cent dies són conseqüència dels anteriors cent dies, o sia de tot el procés que va portar el restabliment de la Generalitat, el retorn del president Tarradellas i la formació del govern d'unitat catalana. Més que donar valors positius o negatius, que encara és aviat per fer-ho, jo diria que aquesta és una fase de rodatge en la qual és evident que vàrem començar a caminar amb una lentitud gairebé desesperant. Però, de mica en mica, alguns d'aquests aspectes s'han anat corregint. Continuem estant en fase de rodatge i, per tant, la marxa és molt lenta, i això em porta a parlar dels ritmes. És cert que bona part de la lentitud ve imposada de fora, però també internament hem acusat una lentitud extraordinària. Si això és positiu o negatiu, penso que encara no ha arribat el moment de fer balanç.

SENTÍS.— Hauria estat desitjable una acceleració major, però, donades les circumstàncies, és potser difícil aconseguir un altre ritme que el que Jordi Pujol i Reventós, amb matisos, han considerat positiu. L'any treta-u, malgrat que les circumstàncies eren diferents i aparentment més favorables, les coses van anar si fa no fa. Quan s'arrenca, el rodatge sempre és més lent. És molt difícil arrencar, i s'ha arrencat, i bé. Aquest govern d'unitat catalana ha funcionat molt bé probablement perquè els consellers estaven ja rodats, diria jo, durant els cent dies anteriors, després de les eleccions del 15 de juny, amb una entesa dels parlamentaris, que ens vam posar d'acord en les coses fonamentals de Catalunya. Això ha funcionat abans de la constitució del govern i també després, i ho ha fet després perquè havia funcionat abans.

GUTIÉRREZ.— Acceptant que s'han de jutjar aquests cent dies en funció dels cent que els van precedir i, jo afegiria, dels cent que els seguiran, és a dir, acceptant la provisionalitat de tot el que estem fent i dient en aquest moment, no dubtaria a valorar com a positius aquests cent primers dies. En primer lloc, perquè hem comprovat la possibilitat de conviure en un govern d'unitat catalana forces tan diferents com les que hi estem convivint, quan hi ha objectius nacionals, catalans i democràtics de tanta importància que hem de cobrir entre tots. Aquest és ja un fet molt positiu. I no es pot dir que hàgim conviscut en un període fàcil sinó en un període de verdaderes dificultats. Només voldria recordar els problemes entorn de l'Assemblea de Parlamentaris, per aportar un element de distorsió que hi ha hagut dins aquests cent dies, i que hem superat. Però també hi ha tot el problema entorn de l'elecció o designació de les comissions mixtes, que presuposava també una entesa entre tots els consellers i entre aquests i la presidència de la Generalitat. Això ha estat superat sense especials tensions, més enllà del que representa la convivència i el conflicte normal entre forces polítiques diferents, i s'ha superat en favor d'un refermament de la unitat d'aquest govern. Després, han començat a funcionar ja les diverses conselleries. Les conselleries, malgrat que no hi ha encara el traspàs de competències, han començat a demostrar un grau d'eficàcia en la seva preocupació i en la seva influència en els problemes concrets de Catalunya que no és menyspreable.

GOVERNAR EN CONCRET

—És evident que la constitució del consell d'unitat catalana ha estat un èxit, però, ¿preveuen vostès que hi haurà dificultats a l'hora de governar unitàriament i en concret? I ¿quan es podran esperar fets concrets de la Generalitat?

PUJOL.— És probable que arribi un moment en què es plantegi la necessitat de presentar unes opcions molt definides i això farà que no es pugui continuar en la línia de govern de concentració. Avui com avui, però, les opcions fonamentals que s'han de prendre són: el reforçament de la Generalitat, d'una banda, i empènyer, d'una altra, tot el que fa referència a la recuperació o la conquesta d'àrees de poder a través de les comissions mixtes, la preparació de la discussió de l'Estatut, etcètera... Són coses en les quals podem i hem de procurar entendre'ns, malgrat els punts de vista diferents. Hem de procurar no trencar, i trobar la manera de potenciar-nos mútuament a base d'una col.laboració a fons. Més endavant, és possible que aquesta qüestió es plantegi.

Sobre la segona qüestió, penso que en un termini relativament breu les comissions mixtes començaran a rajar i començarem a obtenir coses concretes. No és que sigui molt optimista, perquè m'adono que hi ha uns certs enduriments a nivell, diguem-ne, d'Estat, però crec que s'aconseguiran coses concretes.

REVENTÓS.— Respecte a la continuïtat del govern d'unitat catalana, estic bastant d'acord amb el que acaba de dir Jordi Pujol: evidentment, un govern d'unitat on participen forces polítiques tan heterogènies com les que hi ha al Consell té una frontera en la seva tasca, allà on comencen les opcions de cada u; ara bé, aquesta frontera la veig encara lluny en el treball de la Generalitat. La veig lluny i probablement està en funció de la capacitat d'aconseguir, en la situació actual, el traspàs de serveis. Com més traspassos de serveis aconseguim, i això és bo per a Catalunya, més anirem acostant-nos a aquesta frontera que ha d'acabar amb una nova consulta electoral al poble de Catalunya i a la formulació d'opcions polítiques ja clarament obertes a través de l'Estatut i l'elecció d'un Parlament de Catalunya. Respecte a si podem aconseguir fruits aviat, estic d'acord amb el que s'ha dit abans, que ho hem d'esperar, i penso que tots posarem la màxima capacitat, entusiasme, energia i intel.ligència, perquè els traspassos de serveis arribin aviat. I, en el moment que arribin, poden començar a donar fruits.

UNITAT FINS A LES ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA

SENTÍS.— La fi d'aquest govern d'unitat o de concentració vindrà emmarcada naturalment per les eleccions al Parlament Català, de les quals sortirà una majoria parlamentària que, a la vegada, donarà un govern. Per tant, el tema està més o menys previst; potser no en el temps, però sí en les circumstàncies, i mentrestant s'haurà fet aquesta demostració, que espero que fins aleshores es mantingui, de comprensió, que no fa que ningú renuciï als seus punts de vista, i potser sí que n'hi haurà de diferències i tensions, però tensions polítiques, no pas res que passi d'aquestes fórmules polítiques civilitzades que hem demostrat que són possibles a Catalunya, d'una manera tan palesa. Per tant, no crec que hi hagi cap amenaça en el sentit que es trenqui aquesta marxa i aquesta convivència. Quant al traspàs, els meus companys han dit ja el que calia. Tant desitja el país tenir serveis i dependències, que quan n'hi hagi dues, tres..., es notarà molt.

GUTIÉRREZ.— Jo coincideixo plenament amb el que s'ha dit, que la política de concentració o d'unitat catalana té, encara, perspectiva de moure's, almenys durant tot el període provisional. I crec que és així perquè és una política que té una base objectiva, es correspon amb les necessitats de reconstrucció nacional de Catalunya i, per tant, la necessitat d'uns interessos comuns en aquest moment ens obliga fins i tot a reconsiderar les nostres pròpies tensions conflictives. Punts de vista diferents, no hi ha dubte que n'hi haurà, però tinc la convicció que durant aquest període els superarem amb la comprensió, la discussió i fins i tot la concessió mútua a través de la negociació, perquè la política de consens és una exigència de la reconstrucció nacional de Catalunya.

Pel que fa referència a les competències, jo crec que començaran a venir amb el ritme que s'està imposant, però tampoc no és un ritme extremadament lent. Ja hem tingut les primeres relacions de les comissions mixtes i jo diria que són bastant positives. Se'ns va presentar un

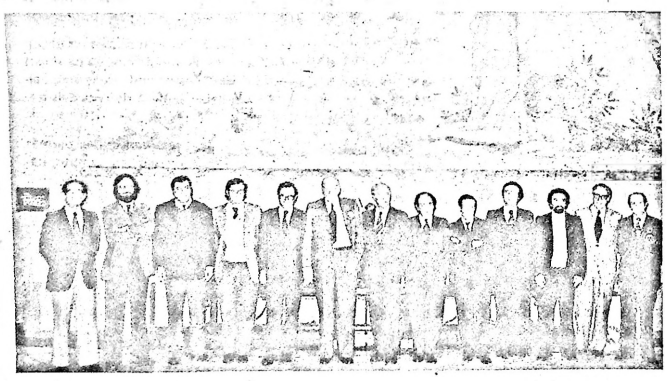

Un Consell d'unitat catalana (Fotos Jordi Morera)

Sentís: "Serà complicat, però jo crec que anirem pel bon camí"

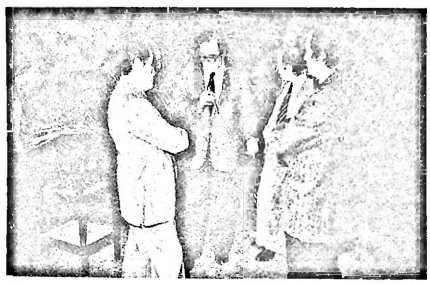

"La nostra presència al Consell és la garantia d'un govern d'unitat catalana"

Pujol: "Trobar la manera de potenciar-nos mútuament a base d'una col.laboració a fons"

garantia d'un govern

reglament que no vàrem admetre, però després varen ser acceptades les nostres modificacions, que eren molt importants, per l'administració central. Jo diria que hem trobat molt bona predisposició a les nostres crítiques al projecte de reglament, la qual cosa de demostra que aquestes zones d'enduriment de què parlava abans Jordi Pujol no són generalitzades o, almenys, no s'han trobat a nivell del vicepresident del Govern, Abril Martorell, que immediatament va acceptar la correcció d'una cosa tan important com era el reglament. Una altra qüestió són les diputacions, però considero que la pressió popular en aquest sentit també hi pot fer molt. Per últim, crec que per una altra via, que no és exclusivament la de les competències, s'està començant ja a obtenir fruits: és amb la relació directa de la Generalitat amb el Govern de Madrid a través d'alguns ministeris. Per exemple, jo consideraria molt positius els resultats de la vinguda a Catalunya dels representants del Ministeri d'Obres Públiques i les gestions fetes amb la presidència de la Generalitat i amb el conseller de Política Territorial i Obres Públiques.

L'ENTESA DELS CATALANS I LA GENERALITAT DE CATALUNYA

—Des de la reinstauració de la Generalitat, la coalició Entesa dels Catalans, la més votada a Catalunya, ha passat una mica al segon pla de la vida política. ¿Vostès pensen que l'Entesa té algun paper a jugar a la Generalitat? ¿I per què no l'ha jugat fins ara, per què conforme la Generalitat va ampliant el seu radi d'acció: creació del Consell, comissions mixtes, conselleries ..., l'Entesa segueix sense serhi?

REVENTÓS.— Jo penso que aquest problema està referit a la mateixa composició de l'Entesa, primer com a compromís electoral i després ampliada com a grup parlamentari. Després hi ha un altre problema que ajuda a complicar aquesta qüestió, que és el paper una mica desdibuixat que tenen, malgrat tot, els senadors en el procés polític del país. De tota manera, penso que l'Entesa, després d'un període de reflexió interna sobre el seu paper, tant al Senat, a l'Estat espanyol, com a la política de Catalunya, comença de nou a recuperar el paper que li correspon com a grup que pràcticament cobreix tots els senadors de Catalunya, llevat els senadors de la UCD. Penso que els acords presos a Girona en la seva darrera assemblea plenària són importants en aquest sentit i poden marcar un camí de l'acció dels senadors i de l'Entesa en el futur immediat.

GUTIÉRREZ.— Jo considero que la situació especial d'aquest Consell, la presència dels cinc consellers polítics, tots ells caps de fila dels diversos grups, ha decantat una mica el protagonisme dels senadors en la vida de la Generalitat. El conflicte sorgit a l'entorn de l'Assemblea de Parlamentaris i la seva congelació és un element més que ha creat un clima que no és el més adient per a aquesta corresponsabilització més directa i més concreta dels senadors en la Generalitat. Però, precisament en l'última reunió, com ha explicat Carles Sentís en la conferència de premsa sobre l'últim Consell, a proposta del president de la Generalitat s'ha acordat que els cinc consellers polítics anem a estudiar una fórmula que permeti un major protagonisme, una corresponsabilització, una presència del conjunt dels parlamentaris en les comissions mixtes i en les funcions de la Generalitat. I em sembla que això incorporarà els parlamentaris, i per tant els senadors, a un protagonisme més gran en la vida de la Generalitat, a més a més del seu protagonisme propi a través de la campanya per una Catalunya democràtica, per un Estatut d'autonomia i per una Constitució oberta.

UNA GENERALITAT PRESIDENCIALISTA

—¿Vostès pensen, per acabar, que aquesta és una Generalitat presidencialista?

GUTIÉRREZ.— Jo no en tinc cap dubte. Jo crec que aquesta és una Generalitat que és presidencialista ja pel mateix nomenament, és a dir, el decret-llei nomena directament el president de la Generalitat, i els altres nomenaments són fruit de la negociació política i de la força que ens va donar el 15 de juny, però subsidiaris del primer nomenament, que és el del president. I després, per la mateixa concepció que de la manera de governar té el president actual.

SENTÍS.— Jo vull dir que, en efecte, és així i que, en definitiva, la Generalitat a l'altra època també era presidencialista, especialment a l'època de Francesc Macià, però també a la d'en Companys. Potser això està dintre de la línia conceptual d'una Generalitat a Catalunya. Els temps futurs diran, però la trajectòria ha estat, fins ara, més o menys aquesta, en graus diferents.

REVENTÓS.— És evident que estem en una Generalitat de caràcter presidencialista i això neix, com ha dit l'Antoni Gutiérrez, dels decrets de restabliment de la Generalitat. Neix també de la personalitat del president Tarradellas, i aquesta és l'experiència que en aquests moments estem vivint els consellers i també, d'alguna manera, tot el poble de Catalunya, que, diu en Sentís, va tenir antecedents en l'Estatut i la Generalitat del trenta-dos. Des de la perspectiva que jo miro el futur Estatut de Catalunya penso que haurem de tractar de corregir una situació que, des de l'experiència històrica que ens ha tocat viure al llarg dels anys, haurem de fer més democràtica i menys presidencialista. Parlo naturalment de la Generalitat ja vinculada a l'Estatut definitiu i aprovat a la Constitució.

—¿Però no troben vostès que algunes mesures posteriors, com la referent a l'Assemblea de Parlamentaris, han contribuït a convertir la Generalitat en més presidencialista, de cara a l'opinió pública?

REVENTÓS.— Pot ser que la congelació de l'Assemblea de Parlamentaris hagi estat una expressió a través de la qual aquest aspecte presidencialista de la Generalitat provisional ha quedat més posat de manifest.

PUJOL.— Sí, evidentment la Generalitat és presidencialista. Ara bé, jo voldria dir dues coses. Primera, subratllar allò que abans ja ha dit en Sentís que presidencialista ho és la tradició de la Generalitat moderna, la qual cosa no vol dir que ara ho hagi de ser, però també vol dir que ho pot ser. En tot cas, voldria fer una distinció respecte al que ha dit en Reventós, *i és que una* Generalitat presidencialista pot ser democràtica. Hi ha règims democràtics, i molt democràtics, presidencialistes, arreu del món. És un problema, doncs, només de precisar, de compensar les coses.

ANTONI BATISTA

Eleccions sindicals

Victòria de la unitat

per PACO FRUTOS

Els resultats coneguts de les eleccions sindicals celebrades fins al moment donen a Catalunya, i arreu de l'Estat espanyol, una clara victòria a les candidatures de Comissions Obreres. No és aquesta una frase triomfalista, ans la constatació d'una realitat basada en dades rigoroses i fàcilment comprovables.

En analitzar la victòria de Comissions Obreres hem de tenir en compte vàries qüestions que són els elements fonamentals dels resultats obtinguts. Elements objectius tots ells i que formen part de la situació política i social concreta que travessem. D'altres són elements històrics que, acumulats en la memòria col.lectiva dels treballadors, fan que aquests dipositin llur confiança en els homes i dones de les candidatures de Comissions Obreres.

En primer lloc la victòria esclatant de CCOO ve determinada pel paper jugat durant molts anys en la defensa més insubornable i conseqüent dels interessos econòmics, socials i de tot tipus dels treballadors. L'arrelament de CCOO entre la classe obrera i entre el conjunt d'assalariats no és casual, sinó el fruit d'una llarga lluita que ha conquistat millors condicions de vida i de treball, millors convenis col.lectius, que ha estat present en totes les accions i mobilitzacions per recuperar la democràcia i els drets nacionals del nostre poble. Les CCOO no han estat vegetant bucòlicament als despatxos dels sindicats social-demòcrates europeus, ans al contrari, han estat a les fàbriques, obres i centres de treball defensant totes i cadascuna de les reivindicacions obreres. Sense aventurismes ni demagògies, però amb una pràctica constant de sindicalisme de classe que ha representat, a més a més, la reorganització del moviment obrer després de la derrota històrica de la guerra civil.

La pràctica unitària de CCOO, unificant esforços i les reivindicacions de tots els treballadors, així com la seva alternativa sindical unitària, refusada per altres centrals dirigides per centres de control fora de les nostres fronteres, ha estat assimilada pels treballadors que no entenen la divisió sindical com una "necessària pluralitat" ans com un greu perjudici per a la defensa dels seus interessos.

Per tant, els treballadors de Catalunya, en reconèixer CCOO com la central sindical més representativa, reconeixen ni més ni menys la millor defensa dels seus interessos socials i nacionals, i enforteixen el sindicat que més conseqüentment ha lluitat i lluita per la unitat sindical.

En un altre rengle de coses el context en què s'han celebrat les eleccions no és tampoc el més propici per fer avançar el sindicalisme de classe i unitari preconitzat per CCOO. Això fa, també, més important la seva victòria. Hi ha hagut diverses raons negatives entre elles:

1) Són les primeres eleccions sindicals celebrades en règim democràtic en quaranta anys. Però no han estat tan democràticament celebrades com a primera vista podríem creure, ja que el govern ha jugat un paper bel.ligerant contra la seva celebració i quan li fou impossible evitar-la, per la seva limitació. No les ha convocades oficialment, ha tret un decret de convocatòria oficiós, no oficial, restrictiu, ha fet conèixer públicament un avant-projecte de llei sindical, que és netament anti-obrer, en plena campanya electoral, amb l'objectiu de restar importància política a les eleccions que sabia que serien contràries a les seves intencions de posar dempeus una organització sindical groga, de conciliació de classes i favorable als interessos capitalistes que defensa.

2) La situació política i econòmica i l'actual relació de forces no ha permès un major aprofundiment en la lluita per imposar un més alt nivell de participació de la classe obrera als centres de treball i al conjunt de la societat. CCOO ha vist, justament, la necessitat de consolidar el nivell assolit fins al moment com una base per marxar cap a noves relacions de força. En aquest sentit ha acceptat la convocatòria malgrat les restriccions que tenia.

3) La divisió sindical alimentada pel poder i el capital, té gran capacitat de confusió entre els treballadors més que no pas de clarificació com pretenen alguns exègetes de la divisió. A vegades és difícil que els sectors de la classe obrera que menys han participat a l'anterior procés de lluita vegin exactament la diferència entre unes i altres alternatives sindicals de classe i quina és la que defensa d'una forma més vàlida i coherent els seus interessos.

4) En llocs concrets on CCOO ha dirigit durant els últims anys dures lluites per les reivindicacions de classe i ha tingut derrotes parcials ha estat difícil recompondre la unitat, i alguna central que no s'ha cremat mai en la defensa dels treballadors ha obtingut resultats notables.

Aquestes raons, esquemàticament apuntades, han permès al govern d'UCD maniobrar. No ha tingut en compte, naturalment, els mínims plantejaments fets per CCOO, que haguessin permès, molt més àmpliament que no ara, unes eleccions de participació de tots els treballadors i una clara victòria de la unitat d'acció en la via de la unitat orgànica.

Malgrat tot, la clarificació del panorama sindical amb dades electorals rigoroses situa Comissions Obreres davant la seva responsabilitat de classe i nacional per abordar el conjunt de problemes del proletariat de Catalunya i per donar-los solucions favorables als seus interessos.

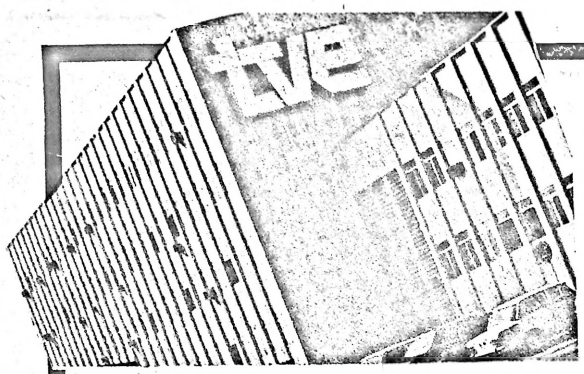

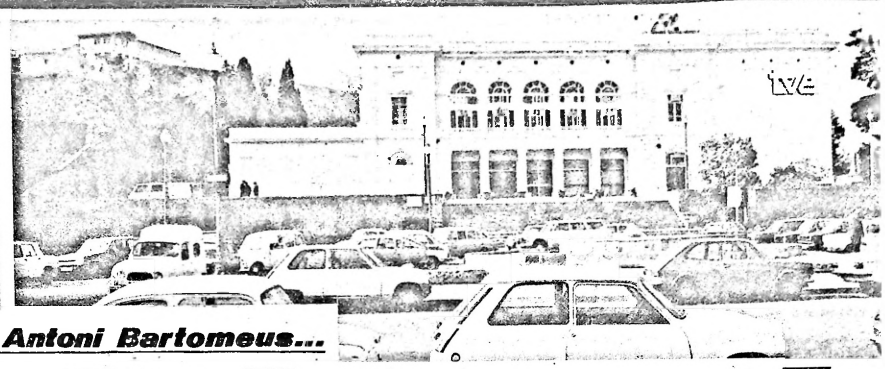

Castelló Rovira, Antoni Serra, Antoni Bartomeus...

Televisió catalana bat a bat

La televisió és una qüestió que preocupa. La diputat Pilar Brabo ha convertit en interpel.lació al govern el tema, després de les circumstàncies que envoltaren la darrera reunió del Comitè Rector. Per parlar de la televisió catalana més específicament, TREBALL ha fet una taula rodona amb Joan Castelló Rovira, director de "De bat a bat", Antoni Serra, director de "Giravolt" i amb Toni Bartomeus, sots-director de "Tot Art". Demanem als nostres interlocutors que, abans d'entrar en matèria, dibuixin quina és la situació general, avui i aquí, de la televisió catalana. Quins són els mitjans, els pressupostos, la plantilla, l'autonomia...

SERRA.– Avui, de mitjans n'hi ha pocs, no sé si dir poquíssims, però suficients no, això és evident.

CASTELLÓ ROVIRA.– I quan és un programa informatiu, si haguéssim de seguir al peu de la lletra la vocació i la intuïció periodística de cadascú, haurfem de muntar els temes quaranta-vuit hores abans; però resulta que no sols no els podem muntar quaranta-vuit hores abans, sinó que, pel que fa al rodatge, ho hem de fer amb molta antelació perquè, d'una banda, hi ha els pocs mitjans, i de l'altra, la gran burocràcia que existeix a la casa, amb molta paperassa i moltes signatures, fa que, de vegades, haguem de començar a planejar temes informatius deu o quinze dies abans.

BARTOMEUS.– Jo crec que la insuficiència dels equips apareix quan, a partir de l'octubre de l'any passat, es van gairebé duplicar els espais en català. En el cas nostre, la tramitació burocràtica de què parlàveu fa que "Tot Art" no pugui ser un programa informatiu com pretén Televisió i com pretenfem nosaltres. Encara no hi ha hagut adaptació de mitjans a les noves emissions i als nous horaris.

TREBALL.– *La situació laboral, ¿com és?*

BARTOMEUS.– Aquest és un problema molt greu que ara està plantejat. Per primera vegada es va col.lapsar l'emissió de televisió a Catalunya per això. En aquests moments hi ha una comissió que està negociant aquests problemes.

SERRA.– A Televisió és bàsic el col.laborador.

BARTOMEUS.– En aquests moments Televisió no ofereix seguretat en la feina.

TREBALL.–*Anem a un altre punt i parlem dels mecanismes de control. ¿S'han de presentar guions prèviament, o hi ha algun altre tipus de mesura a posteriori...?*

CASTELLÓ ROVIRA.– Jo porto només quasi quatre mesos a televisió, i tots els contactes que he tingut han estat amb Tomàs Garcia, Martí de Blas i Jordi Arandes, i no m'han demanat mai cap guió previ ni mai m'han tallat absolutament res. Només en una ocasió s'ha retardat la sortida d'un programa, quan Felipe Gonzàlez va venir a Barcelona per gravar un "De bat a bat". Van haver d'esperar que Fraga Iribarne gravés també aquest programa per seguir un mica l'estructura de pluralitat d'opinions, ja que el primer que va venir a aquesta sèrie va ser Santiago Carrillo i per no fer-ne, doncs, dos de l'esquerra seguits. D'altra banda, no vaig poder fer un programa amb Redondo i Camacho, que hagués estat el seu segon feet a feet, perquè ja érem dins de les eleccions sindicals, i també se m'ha demanat que ajorni un programa dedicat al nacionalisme català, perquè consideren, qui sigui, que en certa mesura està sub judice a la Constitució.

TREBALL.– *També és va dir, referent al "De bat a bat" amb Santiago Carrillo, que hi havia hagut problemes a Madrid.*

CASTELLÓ ROVIRA.– Jo no vaig tenir cap impediment, i es va donar l'endemà de la gravació. L'únic que jo sé, per la premsa escrita, és que a Madrid van estar molt interessats a veure aquell programa.

SERRA.– Respecte a l'autonomia de cadascú, puc dir, jo que fa catorze anys que sóc a televisió, que va rebre un canvi rotund des de l'arribada de Martí de Blas com a subdirector a Barcelona i Tomàs Garcia de cap de programació.

BARTOMEUS.– Jo també puc dir que l'autonomia de "Tot Art" ha estat absoluta, fins i tot en l'elecció dels col.laboradors.

TREBALL.– *La crisi que sembla que s'ha obert a Madrid amb les dimissions de Lalo Azcona, Sotillos, Gozalo i Macias, ¿s'ha vist reflectida, d'alguna manera, a Catalunya?*

CASTELLÓ ROVIRA.– Jo penso que les dimissions de Madrid han sigut, més que res, dimissions polítiques per alts motius de prospectiva de futur del que pot ser Televisió d'aquí uns mesos i de la possibilitat que hi hagués algun canal privat també d'aquí uns mesos.

TREBALL.– *¿Això significa que a l'àmbit Catalunya-Balears hi ha una més gran tolerància?*

CASTELLÓ ROVIRA.– Més aviat ignorància, perquè no ho veuen.

SERRA.– Moltes de les coses que es fan aquí, si es poguessin veure a la resta de l'Estat espanyol, no es farien.

TREBALL.– *¿Penseu, doncs, que la televisió que es fa a Catalunya és, per dir-ho d'alguna manera, més avançada ideològicament que la que es fa a la resta de l'Estat?*

SERRA.– En alguns aspectes, sí. En aquests moments, jo crec que la televisió catalana està fent coses molt interessants i molt ben fetes en tots aquells terrenys en els quals la gent de Catalunya està molt preparada al llarg d'aquests quaranta anys de resistència: informació i cultura, que és la programació majoritària dins la televisió catalana. Però ja no sabem què passarà quan s'hagi de fer una programació normalitzada.

BARTOMEUS.–Jo, respecte a la tolerància, penso que no hem de ser tan ingenus: els serveis d'informació funcionen. Jo no crec que no sàpiguen què passa aquí.

CASTELLÓ ROVIRA.– Sí, el que passa és que –i això m'ho han comentat companys de Madrid– ells, pel fet de ser allà, tenen les portes un pèl més tancades perquè tenen els ministeris i els ministres al costat. Jo compartiria la posició d'en Serra: no estan tan al damunt. Sobre si la nostra televisió és millor o pitjor que la de la resta de l'Estat, jo m'atreviria a dir que la televisió que es fa aquí és més pluralista, quant als debats d'opinió, i que potser és més coherent amb els resultats del 15 de juny.

SERRA.– El que tampoc no podem oblidar és que la gent està molt acostumada a veure televisió en castellà. Aleshores, quan s'ha de fer un programa nou en català ha de ser millor que qualsevol altre igual o semblant fet en castellà, si no, la gent lògicament se'n va a veure el castellà. I en aquests moments, tant pels mitjans com per les persones, seria difícil aconseguir programes d'entreteniment superiors als que es poden fer a Prado del Rey. I fixeu-vos que trobar homes o dones-show per a programes d'entreteniment, fins i tot a Prado del Rey els resulta difícil i amb freqüència han de recórrer a sudamericans. Nosaltres, amb un nombre d'habitants molt inferior, tindríem la mateixa problemàtica.

BARTOMEUS.– Però jo crec que en sortirfem. Recordo fa anys shows a la Cova del Drac, animats pel Santi Sans...

CASTELLÓ ROVIRA.– Un altre aspecte que jo plantejaria és que si es passessin pel.lícules ¿haurien de ser doblades al català o no? Una pel.lícula de l'Oest amb el John Wayne parlant en català...

SERRA.– El que cal tenir present és si el doblatge d'una pel.lícula encareix molt el producte i si la futura televisió catalana podria o no suportar aquesta despesa. Si no encareix massa el producte, és una divulgació de la llengua a un nivell popular que sempre és interessant. Sobre això, un altre dels problemes que ens hem de plantejar és si la futura televisió catalana hauria d'emetre espais en castellà. Si conviu amb l'estatal, potser no caldria. No ho sé, ho haurfem de rumiar. El que crec que ja no té dubtes és que davant una televisió únicament catalana, avui com avui a Catalunya sí que hi ha d'haver espais en castellà.

TREBALL.– *¿Es pot afirmar que avui, degut als horaris de programació, l'audiència de la televisió catalana té poc percentatge de la classe obrera?*

SERRA.– No tenim dades d'audiència. És una cosa que els crítics demanen des de fa molt de temps. Ara bé, això que apuntes tu és cert; no sé si respecte a la classe obrera, però el que sí que hem per-

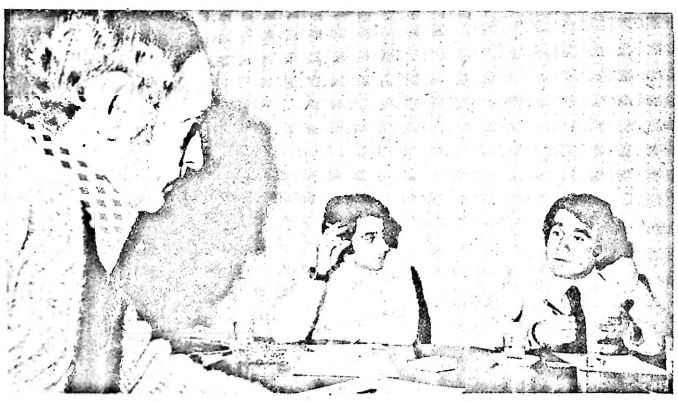

Mitjans insuficients, paperassa i burocràcia que malmeten els pressupostos, inseguretat laboral... algunes constants de la televisió

*** "Catalunya ha de de televisió" * "Un pot caure en mans**

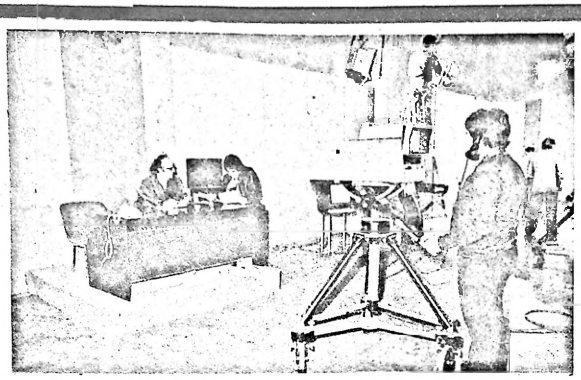

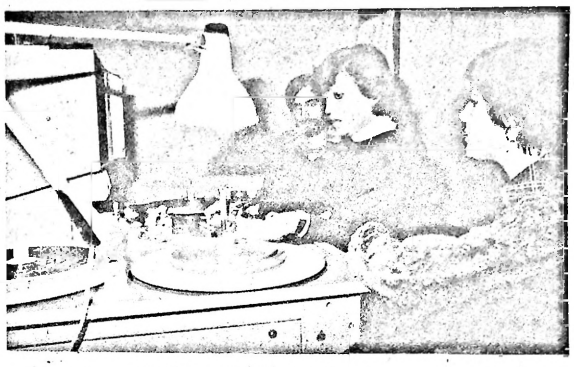

alana, de

Una proposta de normalització

TREBALL.– *¿Quines són, a grans trets, les alternatives que veieu a la televisió catalana?*

SERRA.– La primera i més immediata, és un lliure ús del segon canal, és a dir, no transmetre a les hores que autoritza Madrid sinó a les hores que els programadors de Catalunya creguessin més convenients, i alternar aquesta programació amb la pròpia de la segona cadena. Crec que donaria bons resultats que Catalunya tingués una programació pròpia en la segona cadena, omplint les hores que honradament creu que avui pot omplir, i que demanés a Madrid els programes més interessants que passen per la segona cadena, que podria emetre l'endemà o dos dies després. D'aquesta manera podríem combinar harmònicament allò que es produís aquí i allò que es produís a Madrid. Això, com a primer pas immediat.

CASTELLÓ ROVIRA.– Subscric el que diu l'Antoni Serra, però crec que hem d'anar més enllà. Catalunya mereix i pot tenir un canal propi de televisió, i jo no estaria d'acord que aquest canal hagi de ser de la Generalitat. Això seria caure altra vegada en una cosa semblant a la que hi havia i hi ha, i un canal de televisió ha d'estar al servei d'un estat i no d'un govern. L'Estat som tots i el govern és una cosa ben diferent. Sí que crec que hi ha d'haver un control parlamentari de la utilització de la televisió. Un control de les Corts sobre el canal estatal, i del Parlament de Catalunya aquí. Però no veig un canal de la Generalitat. I crec que aquest canal que ens fa falta, en aquests moments de crisi, donaria feina a molts directors, artistes, periodistes, escenògrafs, dissenyadors... No hi ha dret que, en aquests moments, Catalunya, tan influent culturalment a tot el país com ha estat històricament sempre, no tingui un canal propi de televisió. No té sentit.

SERRA.– Hi estic completament d'acord, però jo matiso que la meva proposta era per demà. El que jo proposava es pot fer demà i no costa ni una pesseta.

BARTOMEUS.– Sobre la privatització abans esmentada, penso que la televisió ha de ser un servei públic, i que no pot caure mai en mans privades. Respecte al que ara parlàvem, crec que la televisió catalana ha de deixar de ser una peculiaritat i s'ha de normalitzar. Una programació a les cinc de la tarda continua sent tan peculiar com la pàgina 24 d'un diari.

CASTELLÓ ROVIRA.– Aquest desig dels horaris és també un desig de Tomàs Garcia i Martí de Blas, i s'estan fent accions directíssimes per tractar d'aconseguir que aquests programes pugin passar a la nit amb una programació més coherent.

ut és joventut i progressia. a bona hora és la nit.

TREBALL.– *¿Quin ha est el paper de la televisió catalana en el procés de normatització de la llengua?*

BARTOMEUS.– En un rincipi, el fet que televisió metés programes en català a ser utilitzat pel poder, i questa circumstància no ha anviat fins fa molt poc. La mportància que ha tingut respecte al català crec que ha est major que a la premsa, on urant molts anys s'ha fet un atalanisme, més o menys enobert, en castellà.

TREBALL.– *I si haguéssiu de fer autocrítica sobre la televisió catalana, ¿què en diríeu?*

CASTELLÓ ROVIRA.– La llengua, no la parlem prou bé, i jo el primer. Tots plegats fem el possible per millorarho. També penso que ha estat un problema de la televisió catalana el fet que, a vegades, s'ha caigut en un provincianisme. Enfront d'això jo propugnaria un universalisme. Potser en un moment donat era molt lògic que s'hi caigués, ja que abans no s'havia fet mai cas a les temàtiques i les problemàtiques de Catalunya. Potser pensàvem que tocant només els temes de Catalunya estàvem fent grans programes, i això ha passat també durant molt de temps a la ràdio. Durant molts anys, no hem tingut més remei que parlar de minúcies: només podíem parlar en català si parlàvem dels "tres tombs" o dels llibres que es venen a les Rambles. Jo proposo una problemàtica universal analitzada des del punt de vista de Catalunya. Ara, em sembla que això ho estem vencent bastant.

BARTOMEUS.– Jo crec que encara no ens hem adonat que els primers en abandonar la televisió de guerrilles hem de ser nosaltres. Potser seguim, però, obligats per les circumstàncies, a fer televisió de guerrilles. Aleshores, hem d'adaptar-nos.

SERRA.– Jo diria que els programes que es fan en català continuen sent programes aïllats. El caràcter que avui tenen, de contingut resistent, encara és vàlid; però el dia que arribem a una programació total, haurem de deixar una mica aquesta actuació per passar a una programació més racionalitzada, més coherent. A la programació actual només hi ha art, cultura i informació. Els programes aquests que ara veiem ailladament són vàlids perquè els veiem dintre d'una programació total de primera o segona cadena, però si passéssim tots els programes que fem seguits, foren massa transcendents. Fins i tot les obres de teatre que triem, penso que per a l'espectador mitjà ha de ser difícil entendre-les. En un altre ordre de coses, ens hem de plantejar el veritable aprofitament de la televisió com a mitjà. No li traiem el fruit que li hauríem de treure com un mitjà particular que és, que no té res a veure ni amb la premsa ni amb la ràdio.

TREBALL.– *En començar heu parlat del nivell d'autonomia en el vostre treball. Ara us vull preguntar si heu tingut pressions de sectors econòmics o socials d'aquí Catalunya mateix.*

CASTELLÓ ROVIRA.– Et podria dir que m'he trobat i em continuo trobant amb moltes dificultats per portar gent representativa d'aquests sectors que m'estàs esmentant. No trobem cap dificultat, ben al contrari, tot són facilitats i la cosa va rodona, quan portem gent del poble, tècnics qualificats i parlamentaris de l'esquerra. A nivell de parlamentaris, tampoc no hi ha cap problema amb la dreta. Però quan es tracta de tocar temes que exigeixen que vingui a donar la cara o a defensar problemàtiques o acusacions o denúncies, gent representativa de l'oligarquia, dels medis econòmics, d'alguns cercles de la burgesia, d'alts empresaris o vells càrrecs del franquisme, ens trobem amb molts problemes.

SERRA.– Jo vull explicar un cas concret. Quan vam dedicar un reportatge a la crisi tèxtil, de treballadors que parlessin em van trobar tants com vàrem voler. No vam aconseguir, però, ni un empresari que expliqués perquè es tancaven les empreses.

CASTELLÓ ROVIRA.– Nosaltres vàrem estar dues setmanes com a bojos, tot l'equip del programa, intentant portar Ferrer Salat perquè segués a la taula i defensés posicions sobre el pacte social i el Pacte de la Moncloa. Va ser impossible. Ferrer Salat feia declaracions a tot arreu, però, és clar, una cosa és fer una declaració com a ell li convé o una entrevista, i una altra és seure mitja hora en una taula i intentar defensar les seves postures davant dels treballadors. El mateix problema he tingut amb Duran Farrell i, amb Ribera Rovira.

SERRA.– Nosaltres hem preparat més d'un reportatge amb tema polèmic, i volíem que parlessin les dues parts. Quan hem demanat, al principi, la participació de la part empresarial, de la part institucional, ha dit que no l'interessava, que no li convenia. Quan, set dies després, han sabut que el mateix tema l'hem tractat ja amb l'altra part, ens han trucat amb urgència demanant per favor, aleshores sí, intervenir. I llavors donen permís per entrar en llocs on no se'ns permetia, i obren les portes. I tenim casos concrets de queixes, no ja a altes instàncies d'aquí, sinó de Madrid, a nivell de Ministeris, per haver tractar alguns temes sobretot de denúncia immobiliària. Sortosament, no n'han fet cas ni a Madrid ni aquí.

TREBALL.– *¿Què ens podeu dir de l'anomenada corrupció a Televisió Espanyola i quina opinió us mereix el "boom" informatiu al respecte?*

CASTELLÓ ROVIRA.– Quant al "boom" informatiu, em sembla que està lligat al "boom" de destapament informatiu que hi ha a totes les altres esferes. Després de tants anys que parlar de televisió era un tema rigorosament tabú, ara es pot començar a parlar i és quan surten totes aquestes coses. De la corrupció, jo no en sabia res fins ara que he llgit els butlletins del Comitè Anticorrupció. Encara que he de dir que tot el que s'ha esbombat de corrupció són guindes boniques, però jo penso que el tema és molt més complex i s'hauria d'aprofundir molt més que no saber què guanya el senyor Iñigo o el senyor Marroquí. Potser a partir d'aquí hi hagi el contagi i el desig d'anar més al fons, però no crec que això sigui la cosa més important.

BARTOMEUS.– Suposo que el que es publica respecte a la corrupció és molt lògic, però és una cosa que va en camí d'acabar-se. És més important un comitè anticorrupció mental, que encara no existeix, i això és absolutament necessari. Aquests últims fets que han passat a Madrid ho demostren.

SERRA.– Bé, jo no sé si hi ha o no corrupció. Si més no, si hi ha la temença que hi hagi corrupció, l'Estat té prou elements com per investigar-ho. D'alguna manera, si n'hi ha, ell és el responsable que n'hi hagi, perquè la permet. Ja que se'n parla tant potser valdria la pena investigar-ho i aleshores sabríem d'una vegada la veritat. D'altra banda, això que planteges de la denúncia, si es demostra que és certa, és trist que no hi hagi reacció. Però, és clar, abans hi ha d'haver la investigació que aclareixi els fets.

Doncs, luz y taquígrafos *i no la sabuda i injusta solució del cap de turc a què, dissortadament, tan acostumats ens tenen en aquest país on tots hem sigut i podem ser pressumptes delinqüents.*

ANTONI BATISTA

enir un canal propi servei públic que no rivades"

Antoni Serra, Joan Castelló Rovira i Antoni Bartomeus: la televisió a Catalunya, avui (Fotos Jordi Morera)

La línia de Val de Zafan

RENFE: pobles incomunicats

Fa prop de quatre mesos denunciàvem a TREBALL la precària situació en què havien quedat les comarques del Baix Ebre, Montsià, Terra Alta i les d'Alcañís i Valderrobres perquè havia estat suprimida la línia ferroviària de la Puebla de Híjar a Tortosa (cent vint-i-vuit quilòmetres). Aquestes comarques, després d'això, només disposaven d'unes carreteres infames que feien difícil la comunicació amb la resta de Catalunya, Aragó i País Valencià.

Per prendre aquesta arbitrària mesura, la RENFE es va basar en una suposada manca de rendibilitat econòmica de la línia, abandonada feia anys per decisió de la bunqueriana direcció d'aquesta empresa pública. No es va tenir en compte per res la finalitat social que ha d'acomplir el ferrocarril.

Comissions Obreres es va fer ressò de la denúncia de TREBALL i va emprendre una campanya al voltant d'aquest problema entre la descontenta població de les comarques afectades. Va fer una crida a d'altres organitzacions cíviques, sindicals i polítiques per celebrar un míting a Tortosa. Hi van acudir unes tres mil persones. Junt amb Comissions Obreres hi participaren PSUC, PC, PSP i altres forces.

Després, els organitzadors de l'acte han adreçat un extens escrit al ministre de Transports i Comunicacions en el qual rebutgen la política de profit econòmic i selecció d'inversions que mena la RENFE a instàncies del Banc Mundial, una política que va obligar a tancar línies, reduir personal i substituir la tracció elèctrica per màquines Diesel. Així, el Banc Mundial es va as assegurar la devolució dels seus crèdits i interessos.

El document afegeix que aquestes comarques són, alhora, les que tenen una més gran concentració de centrals nuclears: en un radi de 150 quilòmetres se'n preveuen tres a Vandellós, dues a Ascó i dues a l'Ametlla, de més a més del perill del transvasament. Massa amenaces per a una zona deprimida.

Més endavant, es denuncia la manifesta corrupció que impera a la RENFE. S'esmenten exemples del frau diari que hi ha en el transport de mineral de ferro des de les mines del Marquesado a Almeria. Aquesta empresa pertany a la Compañía Andaluza de Minas, el vice-president de la qual és Alfredo Moreno Uribe, comte de Fontao que és, alhora, vice-president de RENFE. El frau permanent ha suposat, a través dels anys, una pèrdua de milers de milions de pessetes, prou per renovar i electrificar la línia de Val de Zafan i d'altres, també abandonades.

Reobrir aquesta línia suposaria, sens dubte, una bona empenta a l'agricultura, el comerç i la indústria d'aquestes comarques, com també al port de Sant Carles de la Ràpita.

S'han adherit al document els senadors de l'Entesa, el diputat del Pacte Democràtic per Catalunya Josep Sendra, alguns alcaldes i presidents de diputacions i de cambres de comerç.

E. G.

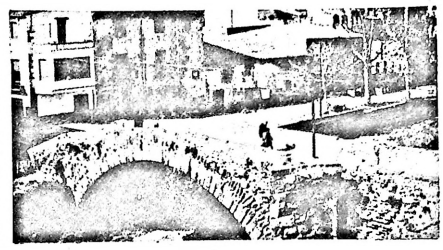

El turisme de muntanya, ¿un bé social?

Pirineus: un esplai a l'abast... d'especuladors

Avui, el Pirineu català és presentat a la ciutadania catalana de les zones industrials com una autèntica alternativa d'esplai a les jornades laborals, com un pulmó que les refaci de la contaminació quotidiana. A part de la superficialitat d'aquest plantejament cal veure com funciona l'explotació turística de la muntanya i fer la comprovació que, una vegada més, ens insereixen a tots en un cercle especulatiu contrari als interessos de la població i dels territoris afectats.

La indústria turística com a tal és desitjable per a les comarques de muntanya. Afectades per una regressió econòmica que les ha despoblades fins a cotes de desert, esperen que les masses humanes provinents de les comarques amb alts nivells demogràfics signifiquin un nou element de riquesa. L'agricultura i la ramaderia muntanyenques, davant de la passivitat oficial, han estat abocades a una desaparició quasi total. La falta d'una planificació de l'activitat productiva ha impedit la implantació o la conservació de petits centres de transformació industrial que permetessin l'absorció del creixement vegetatiu.

L'eclosió del fenomen turístic de muntanya, basat essencialment en l'ús i gaudi de les pistes d'esquí, urbanitzacions de segona residència i equipaments comercials, hoteler, etcètera, corresponents, ha introduit un nou i importantíssim element en l'estructura productiva de les terres de muntanya: un element que si bé obre una via de desenvolupament, també s'acompanya de perills com la polarització de l'activitat productiva, la baixa de les activitats agràries i ramaderes, l'especulació desenfrenada del sòl, la destrucció del paisatge, etcètera.

¿Quins són els efectes de convertir una comarca del Pirineu en una zona turística segons criteris de rendibilitat especulativa? Un cas tradicional, evolucionat, ens el proporciona la Cerdanya; l'alta burgesia barcelonina ja la considerà zona d'esbarjo a començaments de segle, i el comerç fronterer i l'excursionisme arrodoniren l'esquema. Un cas recent, de vertiginosa realització, és la Vall d'Aran, amb un "boom", els anys seixanta, ben planejat per entitats financeres. Ambdós casos ens condueixen a resultats parells: anul.lació deis sectors agropecuaris, amb la conseqüent destrucció dels recursos naturals; desaparició d'algunes petites indústries no polluents, i lliurament del territori al monocultiu terciario-turístic dirigit i controlat pels interessos financers forans. I en el cas de la Ribagorça, el Pallars i la Vall d'Aran la burla de ser dedicades a la producció d'energia segons les voluntats de les companyies hidroelèctriques i sense la més mínima contrapartida territorial.

La colonització més descarada es produeix amb la implantació concreta de pistes d'esquí i d'urbanitzacions de segona residència. La lluita es planteja entre les grans i preparades empreses inversores i les necessitats d'una població desmoralitzada, sense cap suport administratiu i sense cap tipus d'organització per defensar i promocionar els seus propis recursos. El resultat és clar: explotació del sòl pirinenc segons el dictat dels respectius consells d'administració i exportació dels beneficis obtinguts sense deixar-hi altra cosa que uns quants llocs de treball, cambrers, manobres, o, en el millor dels casos, cafeters o botiguers.

L'esmentat mecanisme no ve solament de fora, també és a dins. Les estructures político-administratives comarcals són al servei de la típica institució caciquil, disfressada bé de forma empresarial, bé d'home de prestigi local, bé de persona acreditada tècnicament com a enginyer, advocat o arquitecte. Municipis, oficines sucursals, professionals, cacics, són el ventall de possibilitats de què es valdrà el grup exterior interessat. Se'n servirà per tractar amb els veïns de la població, per convèncer-los de les seves "positives intencions" de donar vida i de construir equipaments en una zona molt deprimida.

Per poc ben teixida que estigui la xarxa, s'aconseguirà que els pagesos, cansats d'una feina sense les mínimes condicions, venguin al preu que sigui. Per als terrenys comunals —depenents dels ajuntaments— s'acordarà amb els dòcils alcaldes i regidors concessions lleonines de cinquanta a noranta anys. Tot seguit —i d'acord amb uns plans d'ordenació favorables— només caldrà fer les pistes d'esquí i el millor negoci especulatiu, les urbanitzacions complementàries.

Davant del quadre que hem exposat, les alternatives que es poden plantejar volten sobre dos eixos: El primer és la intervenció activa d'un sector públic democratitzat en la planificació del lleure i en l'ordenació racional del territori, amb la creació de les infraestructures bàsiques que calguin. El segon, és la participació i el control a exercir per les poblacions de muntanya en la desitjable explotació dels seus recursos turístics, a través de les institucions locals i comarcals elegides.

Si considerem el turisme com un bé social que pot beneficiar tots els habitants del Pirineu i de Catalunya, si realment constatem que la neu i el paisatge són recursos escassos, cal assolir una política global de turisme que apunti a afavorir i coordinar, en aquest camp, els interessos de les classes populars del Pirineu i, en general, de tota la població catalana.

AMADEU GALLART

Després del nou conveni

SEAT: els tècnics en la lluita sindical

En plenes eleccions sindicals hem entrevistat dos dirigents sindicals de SEAT, Varela Das Penas, membre de la comissió deliberadora del nou conveni i fundador de CCOO, i Josep Lluís Fernàndez Braga, responsable de la secció sindical d'USO. Era la nostra intenció parlar també amb un representant d'UGT, però aquest s'ha negat a fer declaracions adduint que "el moment que travessem no ho fa convenient". El tema: el paper, a SEAT, dels tècnics i quadres mitjans.

—¿Com valoraríeu, en conjunt, els plantejaments que s'han fet fins ara en la negociació del nou conveni a Seat, pel que fa a les aspiracions del grup de tècnics, administratius i quadres mitjans, al qual pertanyeu?

FERNANDEZ BRAGA: La plataforma del conveni va ésser feta pensant en tots els treballadors, sense afavorir ni perjudicar cap categoria professional, i les nostres aspiracions hi foren realment tingudes en compte. Hi ha algunes consideracions que ens són especialment favorables, com és l'horari flexible, però en el contingut del conveni totes les categories professionals són contemplades igualment.

VARELA DAS PENAS: En el conveni es planteja la problemàtica de tots els treballadors, i això ens inclou també a nosaltres. Aquest fet, que és obvi a nivell teòric, no és tan senzill a nivell pràctic, ja que encara s'arrosseguen una sèrie de vicis de l'època franquista que produeixen situacions d'incomprensió dins de la classe obrera. Així, a l'hora de negociar el conveni alguns sectors van plantejar una defensa de la nostra professionalitat, la qual cosa vol provocar l'enfrontament amb els altres companys de treball. S'han recollit també reivindicacions com la jornada continuada, l'horari flexible, etc. Però allò important és la creixent participació per decisió pròpia, en els temes i lluites del conveni, amb la qual cosa comencem a sumar-nos a les alternatives de classe, però amb la defensa també de la nostra problemàtica específica.

—¿Veieu possible la implantació a Seat d'aquest sindicalisme groc de què tothom parla i que sembla que abonen certs sectors dels quadres mitjans?

FERNÁNDEZ BRAGA: En una empresa com Seat, que supera els 30.000 treballadors, indubtablement ha d'haver-hi gent de totes les tendències, tant sindicals com polítiques. Per tant, hi haurà alguns treballadors que per la seva ideologia, posició social, categoria professional, i àdhuc coaccionats per altres persones, es poden afiliar als sindicats grocs i potenciar-los. Però sempre serà un grup minoritari que no tindrà lloc dintre de l'acció sindical de l'empresa.

VARELA DAS PENAS: Es molt remota la possibilitat que aquest tipus de sindicalisme adquireixi un pes específic important, la qual cosa no vol dir que no tingui un nombre —reduït— d'adeptes. Però si els corrents d'incomprensió de què abans parlava no són francament superats pel moviment obrer i els tècnics i administratius conscients, poden portar alguns sectors a buscar uns plantejaments merament professionals i a afiliar-se a aquests sindicats aparentment apolítics. Tanmateix, esdevé necessària una anàlisi més profunda.

—¿Subratllaríeu algunes propostes concretes que avui defensin especialment els vostres sindicats en relació als tècnics i administratius? . .

FERNANDEZ BRAGA: La raó de ser de la USO és la defensa de tots els treballadors, qualsevol que sigui la seva feina i el seu càrrec dins l'empresa. Per això, totes les propostes i alternatives que dóna la USO van encaminades a defensar i millorar la situació laboral i social de tots els treballadors i a intervenir en la solució dels problemes que se'ns plantegin.

VARELA DAS PENAS

VARELA DAS PENAS: Comissions Obreres assumeix la problemàtica de tots els treballadors, independentment de llur categoria professional, i no només alguns aspectes per damunt d'altres. És evident, però, que conjuntament amb els punts més globals de professionalitat o de formació permanent, posem especial èmfasi en la jornada continuada i l'horari flexible, per citar dos exemples.

JOAQUIM G. FIGUERES

Debat organitzat pel PSUC

Lluita, cultura, socialisme

Quan aquest TREBALL serà al quiosc començarà el debat organitzat per la comissió de forces de la cultura al col·legi d'advocats, en una sessió llarga, de set de la tarda a mitjanit. Com els cronistes esportius de diumenge al matí, no gosem parlar a priori de l'èxit de l'acte, del ressò ciutadà que ha obtingut i dels punts que l'han marcat. Hi ha, tanmateix, algunes referències que val la pena de recollir, ja d'antuvi: l'especial moment històric en què el debat sorgeix i l'abast que hom li ha volgut donar.

Pocs dies abans del debat, ha estat notícia la constitució d'una coordinadora, sorgida d'una assemblea d'intel.lectuals, a favor de la llibertat d'expressió. Més enllà del judici, sembla que imminent, d'Els Joglars, i de l'empresonament, que ja dura des de fa massa, de l'Albert Boadella, la llibertat d'expressió ha d'esdevenir una garantia per a un poble que surt, tan carregat de temors legítims, d'un dels períodes més negres de la seva història. El fet que intel.lectuals, diputats i senadors hagin convergit en la proposta resulta especialment alliçonador, i àdhuc esperançador.

L'altre aspecte del debat que voldríem ressaltar és l'abast internacional que l'acte té. En efecte, presències tan valuoses com les de Manuel Azcàrate, Luciano Gruppi i Jean Elleinstein projecten un debat que podria aparèixer com a massa concretat en el temps i en l'espai cap a una problemàtica més general i, en qualsevol cas, més apassionant: la crisi de la civilització d'Europa, en el seu conjunt, i de les propostes de lluita cap al socialisme en el camp cultural. Tant els dirigents comunistes catalans, com els intel.lectuals del nostre país, com els tres dirigents dels partits espanyol, italià i francès han excel.lit en el tractament dels paranys que una certa programació, de caire imperialista, de la cultura i dels mitjans de comunicació, poden imposar. La lluita pel socialisme de la majoria, en canvi, comporta una participació real, un acte de creació col.lectiu dels nous paràmetres culturals..., actitud que no té res a veure amb l'acceptació passiva de les propostes tancades, tendents a l'aïllament, que l'imperialisme cultural proposa.

"ÈPSILON"

Em plau avui saludar, aquí, l'aparició d'"Èpsilon-Quaderns de Poesia", que edita la Delegació Universitària de Tarragona i presenta Jaume Vidal Alcover. Aquest primer número d'"Èpsilon" aplega treballs de Pilar Llorens, Natàlia Català, Josep Maria Arnavat, Xavier Amorós Solà, Jordi Gebellí, Joan Roig, Josep Zaragoza, Antoni Nomen, Pere Anguera, Francesc Burguet, Ismael A. Lludrigues, Valentí Vega, Raimon Arola, Miquel Maria Gibert, Fermí Roig, Joan Cavallé, Joan Abelló, Josep Bargalló, Xavier Amorós Corbella, Francesc Valls Calzada, Antoni Maria Molins i Jordi Bacaria. La majoria d'aquests poetes són joves, i fins i tot molt joves, i, com diu Jaume Vidal Alcover, "han nascut a terres de la que solem anomenar Catalunya Nova, o hi viuen normalment." Són poetes molt diversos quant a inspiració, sensibilitat i intencionalitat, i no falten, en aquest número 1 d'"Èpsilon", ni l'intimisme, ni la preocupació cívica, ni la voluntat d'innovació formal. En aquests temps incerts de plàstic, de pàrquings i supermercats, d'asfaltats camins on cal pagar peatge, la poesia es fa més necessària que mai pel que té d'expressió de llibertat i de confiança en el futur.

VÍCTOR MORA

Ha mort Domènec Guansé

Amb aparença d'home minúscul, sord, distret, irònic, treballador malgrat les circumstàncies, Domènec Guansé ha estat un model per a la cultura, en terra catalana i a l'exili xilè. El tarragoní nascut l'any 1894, que s'establia a Barcelona en plena dictadura, havia de ser l'intèrpret de la societat que li era contemporània, i alhora el cronista o, més ben dit, el "retratista" dels grans treballadors de la cultura i de l'art de Catalunya: com per exemple, Pompeu Fabra, Josep Anselm Clavé o la Xirgu. Hi ha una actitud en Guansé, que refereix l'Albert Manent, que mostra fins a quin punt era un home honrat i conscient del deure de tornar a compondre la normalitat d'un país vençut: gosa emprendre la interpretació crítica de **Les elegies de Bierville**, de Carles Riba, en aquest cas especialment hermètic. No acceptava, mai, el joc del crític que es reserva la darrera intervenció, per tal de no arriscar el primer judici. L'autor de narracions com **La Venus de la careta** o **Com vaig assassinar Georgina**, o dels retrats recollits a **Abans d'ara**, va saber plantejar a l'exili els grans debats pendents per al conjunt de la col.lectivitat catalana.

I.R.

Una gran enciclopèdia

"Ulisses", o l'eina amb nom de mite

Tan audaç com el retorn d'Ulisses a la pàtria ens sembla l'aventura d'editar aquesta enciclopèdia temàtica. I en català. Però, com repeteix un dels actuals promotors de les Edicions Ulisses, en Jordi Ubeda, fèrtil, com l'altre Ulisses, de tants recursos, les grans obres han estat sempre sospitoses de "follia". I és gràcies a aquests folls com ha estat possible atorgar a la nostra cultura l'aparença de normalitat que ara com ara mostra. Tant de bo que una empresa com aquesta, veritable aportació a l'actual moment històric de la cultura catalana, trobi arreu el suport que es mereix. (I mai més lluny del tòpic ben educat: "Ulisses" és una gran enciclopèdia!)

Dirigida per un pensador tan prestigiós com Lombardo Radice, uns editors italians tan compromesos en la causa del poble com són els Editori Riuniti havien donat a conèixer, l'any 1976, una enciclopèdia temàtica elaborada sota el signe d'una preocupació: "Conèixer per transformar", tal com Marx demanava a les **Tesis sobre Feuerbach**. Això, traduït en termes editorials, comportava trencar amb motlles culturals, que feien de la producció artística, per exemple, el resultat de l'especulació d'un geni, fora de tot context històric, i lluny, molt lluny, de tot mode de producció. Ben al contrari, a "Ulisses" hi ha una "primacia de la producció i de la seva organització: el fil conductor de la història és la dinàmica dels modes de producció, de les contradiccions entre desenvolupament de les forces productives i relacions de producció". Alhora, tanmateix, "Ulisses" resulta un text molt allunyat dels textos monolítics, fruit d'una sola concepció de la ciència, molt allunyat també dels productes asèptics, d'IBM, reflex insípid d'una voluntat d'excloure l'home de l'aventura col·lectiva del viure.

EL NAIXEMENT DE LES CIVILITZACIONS

Aquesta enciclopèdia, el pla de la qual indicarem més avall, comença amb l'estudi del naixement de les civilitzacions. I és a partir d'aquest volum que podrem jutjar sobre l'encert o desencert de la proposta. Joan Leita, que ha fet la definitiva revisió del llibre —i que és un home de sòlida cultura, poc avesat als elogis gratuïts— ha resumit ai-

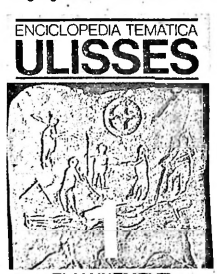

Portada del primer volum, que acaba d'aparèixer, de l'enciclopèdia temàtica ULISSES, que comentem en aquest article.

xí els encerts d'aquest primer volum: "La claredat de l'exposició sorprèn i tot. Destaca per damunt d'obres paral.leles. Fins al punt que hom arriba a creure que es troba al davant d'una eciclopèdia adreçada als nois, si bé endevina immediatament que té al davant una enciclopèdia rigorosament científica. Un altre encert que destacaria és el de l'ús que "Ulisses" fa dels textos antics. En d'altres ocasions, hem vist que hi ha una tendència o bé a extrapolar els textos o bé a fer-ne un ús espuri. Ben al contrari, en aquesta enciclopèdia les civilitzacions antigues són tractades i presentades amb un to clar però notablement seriós, sense concessions a l'exotisme..." Confirmaríem aquest judici recomanant la lectura d'un capítol del neolític, **L'origen de la religió**, obra d'Ambrogio Donini, que ja des d'ara cal incloure entre els textos a l'abast sobre les religions primitives.

En aquest primer volum, després d'una introducció metodològica, que parla sobre el valor de les eines científiques que l'historiador esmerça i de l'ordre que ha de seguir en la seva investigació, se'ns parla del "neolític", des de diversos angles —geogràficament deseuropeitzats, o, si ho preferiu, sense limitar-se al tros de món que correspon a l'actual Europa—, com són: la religió, els sistemes d'irrigació, la música, el conreu de la vinya, la polis, el comerç, l'esclavatge i els mites de la salvació. Per les pàgines d'aquest Naixement de les civilitzacions desfilen l'Orient antic, la Vall de l'Indus, l'antiga Xina, els pobles d'Amèrica i, amb un tractament més detallat, Egipte, el poble grec, els etruscs, Roma, Sicília i els fenicis.

Si els textos adquireixen un altre valor a "Ulisses", val la pena destacar-ne també la funció de les il.lustracions (amb una abundància de quatricomies poc corrent). Més que el valor de sobreafegit ornamental, les il.lustracions juguen un rol propi d'explicació gràfica, de complement del text.

Si tècnicament no hi ha res a objectar pel que fa a la impressió d'aquest primer volum, inevitablement car (2.500 pessetes de preu de venda al públic), sí que agraïríem unes indicacions precises sobre els terminis d'aparició que l'Editorial preveu. Sembla que, després d'aquest volum, ens arribarà el desè (**De la vida microbiana a la consciència**).

IGNASI RIERA

llengua

per ENRIC VIVES

Del desembre a la bústia per la taquilla

Ves per on l'operació canvi de carnet ve avui a aquesta secció. Ja tenim el nou carnet del PSU. L'obrim i veiem que hi ha uns quadradets, dotze exactament, amb els noms dels mesos de l'any, per posar-hi els segells de cotització. Això està força bé; però... ja no està tan bé —més ben dit, no gens— que trobem a la darrera casella *decembre*, en lloc de *desembre*. Bé, l'any que ve es corregirà, oi?

No és l'única vegada que veiem aquesta grafia incorrecta en el nom del darrer mes de l'any. Algú ens ha dit que serà per imitació del castellà *diciembre*. Més aviat ens decantem a creure que aquest cop el castellà no en té cap culpa i que la imitació ho és del francès *décembre*. Els catalans tenim una propensió bastant accentuada a cometre gal.licismes. Algunes vegades —com podria ser l'esmentat *decembre* si, com pensem, és fill de la influència de la corresponent grafia francesa—, més o menys inconscientment . D'altres, ja no tant: hi ha qui, quan dubta, es decanta pel francès per fugir del castellà i, amb això, encara embolica més la troca. I també hi ha vegades que el gal.licisme es comet per pura pedanteria, tot cal dir-ho.

El gal.licisme no és un mal nou, en català. Gosaríem dir que precisament ara —tret dels casos de pedanteria— no és tan freqüent. Observem que, per exemple, ara gairebé ningú no diu ja *guixeta* per anomenar el lloc on es despatxen bitllets d'un espectacle, de ferrocarril, etc. En altres temps escoltàvem ben sovint aquesta horrible paraula, gal.licisme flagrant, en el parlar de gent que es vantava de conèixer bé el català. I tot per fugir de *taquilla*. És veritat que taquilla ve del castellà. Però, d'una banda, és una paraula que ja s'ha incorporat al lèxic català perquè hi ha penetrat d'una manera normal, no forçada. No es pot considerar un castellanisme com tampoc no es pot considerar un anglicisme el mot *futbol*. Són paraules catalanes que vénen, respectivament, del castellà i de l'anglès; però no són barbarismes com ho és *guixeta*, o com ho és *frapant* (per *colpidor*), posem per cas. D'altra banda, creiem que, posats a escollir una influència forana, no hi ha cap motiu per preferir el francès al castellà.

Per cert que quan es va començar a defugir *guixeta* i a denunciar-lo com a gal.licisme, sovint li afegien *bústia*. ¿No heu sentit, moltes vegades, dir "guixeta i bústia són gal.licismes"? I haureu sentit també molts succedanis de *bústia (apartat,* per exemple) buscats expressament per defugir aquest mot. Un mot que no té res de gal.licisme (se l'acusava d'això perquè, en francès, a la *bústia* l'anomenen *"boîte* à lettres"; sí, *boîte* significa "capsa" igual que *bústia*, però això no vol pas dir que aquesta paraula catalana vingui de la francesa). *Bústia* és un mot català ben antic, usat amb el significat de "capsa". I precisament un dels seus significats específics, antigament, fou el de capsa o recipient, generalment de cuiro o de metall, on els correus portaven la correspondència. D'aquí li ve la seva aplicació actual: caixa, amb una obertura, per dipositar-hi cartes.

?
Col·lecció La Rambla
No et deixis convèncer, així com així, comprova-ho tot. (Bertolt Brecht)
COM SON ELS SINDICATS?
125 ptes. DE VENDA A QUIOSCS I LLIBRERIES
edicions 62
Provença 278 Tel. 2160062 Barcelona 8

Lliurament de carnets arreu

Moltes organitzacions del PSUC han iniciat ja el lliurament del nou carnet, que no es pot concebre com un simple canvi burocràtic del carnet que es repartí encara en la il.legalitat per l'actual i sí com una veritable campanya de reclutament, d'explicació de què és i què vol el nostre partit. Es tracta de confirmar la militància de tots aquells que tenen el carnet antic, fent un esforç per connectar amb els qui, per raons diverses, han quedat despenjats de la vida del partit. La campanya ha de servir per incrementar els nostres efectius, per omplir els buits organitzatius que encara tenim. Ha de servir també perquè la gent ens conegui millor, per acostar el partit al poble.

És per tot això que el lliurament del nou carnet ha de tenir un repercussió a nivell d'empreses, centres de treball, barris, localitats, i no pot ser un acte reduit als militants. En alguns llocs no s'ha entés així i l'acte de donar el nou carnet ha esdevingut un purament administratiu o una reunió més de partit. Afortunadament aquest no ha estat el criteri general i avui podem oferir ja un seguit d'experiències força positives.

Una d'aquestes experiències és la del barri Singuerlín, de Santa Coloma de Gramenet. Allí, l'agrupació del PSUC va fer públic a través de cartells, megàfons i una cercavila la celebració de l'acte, en el qual s'aplegaren més de 300 persones i on es van renovar més de cent carnets. Uns deu assistents demanaren l'ingrés al PSUC. L'acte fou una festa on no faltaren cançons ni les paraules que hi donaren més contingut polític. Malgrat la convidada, els companys de Singuerlín no perderen calés, ben al contrari, van cobrir despeses i els quedaren netes unes quatre mil pessetes. A totes les agrupacions de Santa Coloma ja s'han repartit els carnets amb el mateix criteri i amb força assistència de públic.

Al Vallès Occidental cal destacar el lliurament al barri del Poble Nou de Terrassa, fet també amb aquest caràcter obert i de festa i on es produïren cinquanta nous ingressos. Actes importants s'han celebrat a Cerdanyola, Sabadell i d'altres localitats.

Al Vallès Oriental també hi ha hagut lliuraments de carnet a diversos pobles. A Montmeló i Montornés l'entrega fou precedida per la projecció del film "La ciutat cremada". Martorelles, Parets, la Roca han fet el canvi de carnet amb actes on el rapsode local i el cantant aficionat han estat també protagonistes i amenitzadors de la vetllada.

Tribuna

Assumir la nostra història

Després de llegir el "No nos moverán" de Santiago Carrillo a *Mundo Obrero,* voldria destacar dos punts que afecten, d'una banda, la tasca de recuperació de la nostra memòria col.lectiva, i d'altra banda, la de definir i aprofundir en la identitat dels comunistes de l'Estat espanyol.

El primer punt és la seva ferma (i aparentment perogrullesca) afirmació que "la història l'han de fer els historiadors". Angel Mullor ha estat encara més clar en declarar que "el PCE no farà la història oficial del partit". Es tracta d'una presa de posició important, especialment contrastada amb l'arrelada pràctica estalinista de reescriure periòdicament la història, interpretant, subratllant o silenciant fets i persones segons les necessitats tàctiques del moment.

El segon punt és l'anunci que s'accelerarà la formació de l'arxiu del PCE a Madrid, i que aquest es posarà a disposició dels historiadors. És una lògica conseqüència del punt anterior i de l'afirmació que la història del moviment comunista és un patrimoni de la classe obrera i de tot el poble i no solament dels qui militen al partit.

Després de tan bones notícies, voldria insistir en un altre aspecte. Em sembla que la polèmica entorn del llibre de Semprun ha posat de manifest —entre altres coses que ja ha comentat S. Carrillo— la necessitat, que ja s'havia advertit en altres ocasions recents, que el PCE i el PSUC assumeixin plenament la seva història, tasca en la qual penso que no hem avançat suficientment. En el cas dels comunistes, no pot ser veritat allò que deia en Manolo Vàzquez a *Mundo Obrero*: que "el polític corregeix la seva memòria cada matí". I no pot ser-ho, tant perquè un partit comunista ha d'actuar com a intel.lectual col.lectiu, com perquè la seva memòria és l'expressió dels sofriments, les esperances, l'heroisme, els errors i els encerts del moviment obrer i, per tant, un element fonamental de la identitat del mateix partit. En l'esbós de debat que hi ha hagut darrerament al si del PSUC sobre la vigència de les tradicions socialista i comunista, s'ha pogut observar la manca absoluta de referències a la nostra història, en la qual no hi ha dubte que trobaríem "aportacions de la pràctica (sobretot de la pràctica!) i el pensament revolucionaris" en les quals basar la nostra política, com es diu al programa aprovat pel IV Congrés.

Segons el Fabra, "assumir" vol dir "prendre sobre si mateix, a compte seu (un honor, càrrec, obligació, responsabilitat)". I això és el que em sembla que haurien de fer plenament el PCE i el PSUC (i tots els altres partits i dirigents polítics, naturalment) amb el seu passat.

Permeteu-me que faci una comparació, potser odiosa, com totes les comparacions, però que pot resultar il.lustrativa. En el IV Congrés del PSUC no hi va haver cap referència destacable als trets fonamentals de la trajectòria històrica del partit. Solament en alguna intervenció aillada es va fer notar que l'informe de Gregori López Raimundo havia citat l'any 1940 com l'inici del procés de lluita que ha dut el partit fins el moment actual, i l'absència d'alguns noms d'antics dirigents del PSUC. En canvi, en el Congrés constituent del PSC, celebrat un any abans, s'afegí el nom de Joan Comorera a una llarga llista de destacats federalistes, nacionalistes d'esquerra, anarco-sindicalistes, socialdemòcrates i poumistes, que pretenia simbolitzar les tradicions reivindicades pel nou nat partit. El desembre passat, en el segon Congrés del PSC, s'ha insistit, entre grans aplaudiements, a reivindicar el POUM i Comorera alhora. Potser cal dir que no és la millor manera de definir un espai polític i teòric socialista la de fer un garbuix amb tot allò que pertany a la tradició estricta dels comunistes, ni encara menys brandir amb una certa bel.ligerància el nom del qui fou primer secretari general d'aquests. Però potser tampoc no és la millor manera d'enfortir teòricament i ideològicament el PSUC la d'oblidar la nostra història en els moments més seriosament dedicats a examinar i definir la seva política.

Voldria tocar un aspecte encara més delicat de la qüestió. La premsa ha recollit, de les paraules de Santiago Carrillo en la recent roda de premsa, aquesta frase: "el procés de reconciliació nacional es basa, fonamentalment, a no remoure el passat, com a compromís tàcit perquè la democràcia no se'ns torni a enfonsar". Amb tots els respectes, voldria opinar que trobo molt més encertades les paraules del mateix Santiago Carrillo a *Mundo Obrero* quan diu que la condició per a la reconciliació nacional és "que en l'assumpció d'aquesta nova etapa històrica en la instauració de la democràcia, (...) no hi hagi ningú que legítimament pugui sentir-se ni vencedor ni vençut." O, una mica més avall, concretant més, que "als qui tenen una història lligada a la dictadura hem dit que cal valorar llur actitud no pel passat, sinó pels seus comportaments actuais". És a dir, que la reconciliació nacional és possible si tots acceptem la democràcia. Però jo diria que el passat sí s'ha de "remoure" (és a dir, s'ha d'estudiar com a passat històric) i s'ha d'"assumir" (com diu el Fabra, tant en els honors com en els càrrecs i responsabilitats).I aquesta tasca ha de contribuir també a superar enfrontaments i querelles que no han de tornar, a enfortir la democràcia i a reforçar la personalitat i la capacitat crítica i de renovació dels comunistes.

Acabo amb un parell de suggeriments. La decisió de formar l'arxiu del PCE a Madrid em sembla una excel.lent ocasió perquè el PSUC prengui una decisió semblant, i fins i tot demani el trasllat a Barcelona de la part de l'arxiu que, per les peripècies de l'exili i la clandestinitat, ha quedat en mans del partit germà. També seria bo (probablement al PCE ja hi han pensat) d'iniciar una sistemàtica recuperació de testimonis orals de la història del partit; existeixen ja força testimonis escrits, tant de dirigents com de militants que han ocupat responsabilitats diverses, però el mateix interès dels qui han aconseguit publicar-los ens hauria d'estimular a anar a cercar els d'aquells que probablement no trobaran el temps ni els mitjans de fer el mateix. Finalment, penso que les consideracions anteriors afecten les tasques de formació teòrica i política dels membres del partit quan s'estudia la història del PSUC i del moviment obrer. Avui, en el si del partit, em sembla que no es tracta tant d'"explicar" una història com si ja estigués feta (que no ho està), com de fer-la entre tots. Cal donar les necessàries orientacions metodològiques i bibliogràfiques i aprofitar els valuosos materials que tenim, però també cal desvetllar els testimonis vius que l'han protagonitzada, *els documents que s'han pogut guardar durant aquests anys... I en aquesta tasca poden contribuir totes les organitzacions* del partit.

JOSEP MARIA COLOMER

A GIRONA I BADALONA

Conferències del PSUC

Els comunistes de les comarques gironines varen celebrar la seva primera Conferència el passat dia 5, a la Fontana d'Or de Girona, amb l'assistència de 140 delegats que representaven uns 1.500 militants. Comptà amb la presència del secretari general del PSUC, Antoni Gutiérrez Díaz.

La Conferència aprovà un informe polític i d'organització, així com una resolució política, i finalment va elegir el nou comitè de les comarques gironines compost per: Eugeni Pozas, Màxim Antequera, Sergi Pasarin, Eudald Carbonell, Caries Caussa, Josep Quintanas, Angel Serradell, Paco Mera, Manuel Ruiz, Francesc Vargas, Josep Gratacòs, Maria Serra, Valentí Torrents, Francesc Queixe, Josep Vernès, Lluís Maties, Lluís Rosique i Pere Pujol.

La Conferència acordà, entre altres coses, llançar una campanya per la celebració urgent de les eleccions municipals, pel dret de vot als 18 anys i per materialitzar, a les comarques gironines, la unitat de les forces democràtiques i nacionals. Així mateix, valorà positivament l'increment de la influència política del PSUC a les comarques gironines.

SEGONA CONFERÈNCIA DEL PARTIT A BADALONA

El passat cap de setmana, dies 4 i 5, s'ha celebrat a Badalona la segona Conferència local del PSUC, quarenta-un anys després de la primera, realitzada l'any 1937. La Conferència va aprovar, introduint-hi diverses modificacions, l'informe polític presentat pel comitè local sortint i les tesis de treball recollides en el projecte posat a discussió a totes les agrupacions setmanes abans de la Conferència, sobre la política d'organització, premsa i propaganda, formació, moviment obrer, moviment popular i política municipal. Finalment, fou elegit el nou comitè local que està format per 25 membres.

Van assistir a la Conferència, junt amb 114 delegats —que representaven cadascun d'ells 10 militants—, representants de partits polítics, els sindicats i les entitats i associacions populars. En representació del Comitè Executiu, va ser-hi present Josep Serradell (Roman).

Un moment de la Conferència del PSUC a Badalona (Foto Fernàndez)

cartes al director

SOBRE LA QÜESTIÓ HOMOSEXUAL

Senyor director:

Parlant dels "homosexuals", ¿no hi ha en el fons una problemàtica molt més àmplia: la sexualitat en general? Malgrat concepcions encara vigents, la psicologia i l'estudi comparat de les diverses cultures i societats evidencien que le disposició de l'ésser humà en el moment de néixer i pel que fa referència a la seva sexualitat és del tot indefinida, no predeterminada (en tot cas, es neix amb unes funcions reproductores específiques, però ha de quedar clar que sexualitat no és igual a reproducció). L'aprenentatge i el condicionament de la conducta sexual de tothom està sota control de les classes dominants, és un mitjà més de repressió.

Per tant, considerar l'homosexualitat com un problema exclusiu dels homosexuals fóra caure dins les categories discriminatòries que la ideologia burgesa ja té establertes. La qüestió homosexual no és qualcom "a part"; és immersa dins d'una sexualitat deformada que, d'una o d'altra manera, ens ha tocat patir a tots. Ens correspon a tots participar en un necessari procés de clarificació i alternativa a la qüestió de la sexualitat en general. Aquí és on entra en funció la capacitat de treball del partit: conferències, discussions, elaboració de documents, difusió de textos, participació de psiquiatres, psicòlegs, sociòlegs i, sobretot, deis propis militants amb llurs experiències i inquietuds. De la meva pràctica personal puc dir que la integració a la federació del PSUC on milito ha sigut del tot normal, fins al punt d'ésser responsable, al comitè de moviment popular de la secció, de les tasques a l'entorn de la problemàtica gai.

Com a objectius més immediats, cel que els comunistes insistim en la derogació de la "Ley de Peligrosidad Social" i d'aquells articles del Codi Penal que afecten el lliure desenvolupament de la sexualitat. Hem d'aconseguir un enfocament científic en l'ensenyament i proposar la creació de centres d'estudi i difusió com l'Institut de Sexologia que abans de la guerra civil creà la conselleria de Sanitat de la Generalitat.

Vull acabar insistint a situar el tema dels homosexuals i les lesbianes, i el de la sexualitat en general, així com la qüestió feminista o l'ecològica dins el marc que els correspon: avui la lluita de la classe obrera, la més perjudicada per l'alienació del sistema, passa també per obrir un ampli procés de clarificació i d'alternatives als problemes de la vida quotidiana.

JORDI PETIT

HEM PERDUT EL COMPANY VALLEJO

Senyor director:

Hem perdut un gran company. Es deia Joan Josep Vallejo. Va ésser un comunista de soca-rel, lluitador durant tota la seva vida.

Fundador de les Joventuts Comunistes, també de les Joventuts Socialistes Unificades de Catalunya, promotor de les Olimpíades de l'any 36, comissari polític del "V Regimiento"... i podríem seguir, pas a pas, la seva lluita, el seu lliurament al partit. Recordem el seu somriure simpàtic quan parlava, amb orgull, del nostre partit, de les tasques diàries d'un comunista, del granet de sorra que cal aportar per construir de mica en mica el camí pel qual marxarem cap al socialisme en llibertat, devers el comunisme pel qual tants i tants comunistes han ofrenat els millors anys de la seva vida.

El nostre company Vallejo era un vell comunista. Per això nosaltres, comunistes també, de la mateixa federació, el vàrem acomiadar cantant —com ell volia—, amb el puny clos, "La Internacional". És el nostre deure fer arribar a tot el partit, a tots els militants, aquesta pèrdua que tant sentim.

FEDERACIÓ EST DE BARCELONA

La campanya de TREBALL

Falten pocs dies

S'apropa la data d'inici de la campanya de difusió de TREBALL. S'obrirà, com ja vàrem anunciar, el dia 18 d'aquest mes. De temps, doncs, no n'hi ha pas gaire i cal aprofitar-lo, com ja fan algunes organitzacions, a tot arreu.

La campanya, de fet, ja ha començat. Tenim les exposicions retrospectives del nostre periòdic a la Federació Est de Barcelona i a Mollet, que han estat molt visitades. Les organitzacions de Santa Coloma de Gramenet i de Torredembarra estan preparant també sengles exposicions de TREBALL i ben segur que l'exemple prendrà i podrem donar notícia de més exhibicions d'aquestes. És una bona manera de difondre el nostre òrgan i d'estimular altres activitats, com és ara la venda militant, que aquests dies ha tingut força èxit a Mollet.

D'altra banda, tenim notícies també d'algunes iniciatives pel que fa a l'objectiu d'aconseguir un nombre mínim de quatre mil subscriptors. Sabem que l'organització del PSUC a "Hispano Olivetti", per exemple, ha emprès amb força aquesta tasca i, encara que desconeixem dades concretes, sembla que ha començat a obtenir resultats no gens menyspreables.

Amb l'esforç de tots aconseguirem donar una empenta a la difusió de TREBALL, aconseguirem els quatre mil subscriptors o més, aconseguirem que les opinions, els criteris i les propostes dels comunistes s'escampin. Aconseguirem que l'òrgan central del PSUC compleixi el paper que li correspon i que el compleixi cada dia millor. Perquè és clar que com més exemplars venguem i com més subscriptors tinguem, disposarem de més mitjans per millorar el periòdic en tots els sentits i fer-lo, per tant, més interessant i més atractiu.

Cal aprofitar els dies que resten fins al 18 de febrer per preparar l'obertura oficial de la campanya a fi que tingui un gran ressò. I no es debades recordar que aquesta campanya ha de ser essencialment popular, ha de tenir una gran projecció fora del partit. TREBALL ha de sortir al carrer, se n'ha de parlar, hem de fer que el conegui la gent, que el llegeixin i el comentin. A treballar de ferm, doncs.

La III Conferència del PSUC a Barcelona

Conill: "Una proposta de govern per a Barcelona"

A cavall entre les eleccions sindicals i les municipals, la III Conferència de Barcelona —la primera en la legalitat—, haurà d'aprovar les línies bàsiques d'actuació del PSUC el proper període en la capital catalana. Sobre aquest tema, TREBALL s'ha entrevistat amb Jordi Conill, responsable polític de Barcelona i membre del Comitè Executiu del PSUC.

—Serà una Conferència de transició —ens diu Jordi Conill— en una etapa de consolidació de la democràcia i de consolidació també del partit de masses a Barcelona, que ha passat de 1.500 a 10.000 militants en menys d'un any. L'elecció del nou comitè de Barcelona suposarà un important avenç en la democràcia interna del partit, ja que la comissió de candidatures —a diferència del IV Congrés— podrà consultar des del primer moment amb les delegacions la proposta inicial del comitè sortint, proposta que podrà sofrir modificacions en el transcurs de la conferència.

—¿Quins són els objectius més importants de la Conferència?

—Primer, potenciar les perspectives polítiques generals del partit, una Constitució democràtica, el compliment del Pacte de la Moncloa en tots els seus aspectes i la consolidació de les institucions democràtiques, que a Catalunya significa autonomia amb una Generalitat amb competències i recursos suficients. En segon llocs, adequar el partit per a la batalla política de les eleccions municipals, avançant en una proposta de govern per a Barcelona que refermi la nostra política d'unitat democràtica. Finalment, fomentar la participació dels militants en la vida associativa i en els moviments de masses, reconstruir el teixit social de Barcelona potenciant tot tipus d'organitzacions i entitats, o sigui, potenciar la democràcia de base, avançant fins i tot en una certa institucionalització de les organitzacions de masses i en la possible creació dels "consells de barri" que, alhora que agrupin totes les entitats i organitzacions polítiques en un barri, canalitzin la participació popular i siguin interlocutors vàlids i reconeguts de l'administració local.

La II Conferència de Barcelona del PSUC: una experiència democràtica (Fotos d'arxiu)

—Els acords de la II Conferència remarcaven una especial atenció al moviment obrer i, en canvi, l'informe de la III assenyala un important dèficit de quadres obrers del partit.

—Des de la II Conferència s'ha produït un avenç indubtable en la creació d'agrupacions d'empresa, de ram i de grans empreses. Fer del lloc de treball el lloc essencial de militància i augmentar la discussió sobre les tasques sindicals en totes les organitzacions del partit han estat, també, elements importants en l'últim període.

A nivell sindical, el reforçament de CCOO ha donat com a resultat l'existència —només a Barcelona— de 160.000 afiliats, i una campanya electoral desenvolupada amb una gran iniciativa i maduresa política. Lògicament, aquest reforçament necessari de Comissions, ha suposat que gran part dels quadres del partit hagin passat a desenvolupar un treball sindical, però un cop coberta aquesta primera etapa i amb el sorgiment de nous quadres sindicals és necessari que ara es produeixi un transvasament invers, de quadres de Comissions cap al partit.

Un aspecte molt deficitari és el relatiu a la dona obrera. Malgrat l'avenç sindical, el treball del partit ha estat mínim. La situació general respecte a la dona és alarmant: a la II Conferència teníem un 26 per cent de dones al partit i avui en tenim un 16 per cent, de les quals només el 8,4 per cent pertanyen al moviment obrer. Tenint en compte aquesta situació, la proposta del nou comitè local inclourà dos companyes dedicades exclusivament al treball envers la dona obrera, endemés de la responsable del moviment feminista.

UNA NOVA DIVISIÓ ADMINISTRATIVA

—¿Es plantejaran, a la Conferència, canvis importants en l'estructura organitzativa?

—És urgent simplificar l'estructura organitzativa, acostar la direcció a la base, eliminar tant com es pugui nivells organitzatius intermedis. En aquest context es planteja potenciar les agrupacions, eliminar les seccions i transformar els actuals comitès de federació en comitès de districte que, concebuts com organismes intermedis i d'acord amb la futura divisió administrativa, responguin a àrees naturals. Encara que aquesta divisió no està definida encara, nosaltres defensem els districtes —endemés dels barris naturals— perquè un districte implica poder de decisió i de gestió política, mentre que una divisió que només contemplés els barris, podria fomentar fàcilment el caciquisme a més a més de deixar gran part de les competències en mans de la "Casa Gran". El partit ha de respondre organitzativament a aquesta necessitat, i els nous comitès de districte han de començar a configurar-se ja, amb formes d'expressió públiques, amb capacitat d'intervenció en la vida municipal, amb propostes concretes d'actuació.

Respecte al nou comitè local, la proposta contempla la incorporació de militants responsabilitzats de sectors com l'ensenyament, la sanitat, petita i mitjana empresa, iniciativa ciutadana... endemés d'un major nombre de quadres obrers i del moviment popular. És a dir, configurar un comitè capaç d'elaborar i aplicar una política de govern, que estigui en condicions d'afrontar amb èxit el repte de les eleccions municipals, eleccions que, per primera vegada, donaran a Barcelona un espai polític propi.

TXIKI LAORDEN

Jordi Conill: "Es urgent simplificar l'estructura organitzativa"

I Jornades de Sanitat del PSUC, a Barcelona

Aquest cap de setmana tindran lloc, en el recinte de la Universitat Autònoma, a l'Hospital de Sant Pau (avinguda de Sant Antoni Maria Claret, a Barcelona), les "I Jornades de Sanitat del PSUC", que estaran presidides pel que fou director general d'Assistència Social l'any 1939, Josep Bonifaci.

En aquestes jornades, organitzades per la Comissió de Sanitat del PSUC, es presentaran 37 ponències que tractaran els diferents aspectes que envolten la sanitat i la seva consecució en tots els àmbits de la societat catalana, avui. Entre les que s'exposaran hi ha les següents: "Notes pel debat sobre la situació actual i perspectives dels treballadors i professionals sanitaris", a càrrec de J. Cuervo; "La gestió sanitària als municipis, la nostra proposta per a Badalona", per la Comissió de Sanitat de Badalona; "A propòsit de l'aliança de les forces del treball i de la cultura", a càrrec de Ramon Espasa; "Importància de la psicologia científica i dels seus professionals en el futur", per J. Pérez Sànchez; "Problemes específics de la sanitat rural", per A. Sans, M. Huguet i A. Segura; "La sanitat laboral", a càrrec d'I. Fina, i altres; "Psicopatologia Laboral", per l'equip Salut i Treball; "Riscos i malalties laborals en la marina mercant", pel Sindicat Lliure de la Marina Mercant; "Ecologisme, medi i acció política", per P. Rodríguez; i "Control de la natalitat i avortament", a càrrec de S. Casanelles.

Aquestes comunicacions seran presentades en el transcurs de dissabte, jornada que estarà dividida en quatre parts. A les 9 del matí, Elissa Barnaola coordinarà la taula relativa a "Gestió democràtica a la Sanitat". A les 12, J. Cuervo i Esteve Lamotte, la de "Recursos humans en Sanitat". Per la tarda, a les 4,30, la taula relativa a "Sanitat i política municipal" estarà moderada per Nolasc Acarín, i a les 7,30, Pepita Munné coordinarà la que versarà sobre "Salut i Treball".

L'acte de cloenda tindrà lloc diumenge a les 10 del matí, al mateix recinte. En primer lloc hi haurà les intervencions històriques de Benet Garriga, Josep Bonifaci i Manuel Giménez. A continuació, Joaquim Sempere presentarà les seves "Reflexions sobre l'actual crisi de civilització". Tot seguit es farà públic el document de la Comissió de Sanitat del PSUC: "L'alternativa sanitària i la formació democràtica del Servei Nacional de la Salut", que correrà a càrrec de Ramon Espasa, del Comitè Central. Després s'obrirà el debat.

Finalment, està previst que Gregori López Raimundo, president del PSUC, clausuri aquestes primeres "Jornades de Sanitat del PSUC".

Tots els actes seran públics.

Amb TREBALL, una escola de català

A Cornellà s'ha posat en marxa un experiment del qual encara no es coneixen a fons els resultats, però que no deixa d'ésser interessant. Tots els dimarts, abans de començar l'escola del PSUC, els militants interessats arriben amb el TREBALL de la setmana i es fa, durant mitja hora, una classe de català a partir de la lectura de l'òrgan del PSUC. L'objectiu és la **comprensió del català escrit i parlat.** És doncs, no una escola per aprendre a parlar o per treure'n coneixements de la gramàtica catalana; això fóra més complex i amb mitja hora setmanal no n'hi hauria prou. Senzillament, s'assenyala prèviament quin article cal preparar —la "Crònica de set dies" molt sovint, o l'editorial— i els militants, a casa seva, procuren entendre el que hi ha escrit. A l'escola es llegeix l'article en veu alta i després els militants el van traduint, explicant les dificultats que hi troben. De moment, els resultats són interessants i la constància dels militants molt alta. Qui sap si l'experiment esdevindrà un bon sistema per eixamplar la base de lectors de TREBALL!

El consell de guerra sembla imminent

Els Joglars: la defensa, indefensa

"Ens considerem abocats a un procés que s'acompleix sense les garanties processals adients; anem cap a un consell de guerra del qual, tal com s'esdevenen els fets, deduïm ja la sentència." *"Així es van expressar els advocats d'Els Joglars —Krauel, Loperena, Palmés i Poch— presents a la roda de premsa convocada per informar de la causa seguida per l'autoritat militar contra Albert Boadella i altres cinc membres d'Els Joglars.*

La roda de premsa va ser preocupantment pessimista. La indicació que es va exposar que sembla prevaler el criteri d'urgència sobre el de justícia té unes connotacions amb d'altres consells de guerra que posa, tal com jo ho veig, un greu interrogant sobre l'actual moment polític. Pràcticament la totalitat de les proves proposades pels sis advocats que defensen altres tants Joglars han estat denegades per l'esmentada autoritat judicial, que s'ha basat, majoritàriament, en aquests dos arguments: que no tendeixen a esclarir els fets, sinó a retardar el procés, i que **"podrien proporcionar significats de caràcter polític als quals és completament aliena aquesta jurisdicció militar".**

Una de les consideracions que es contenen en el recurs d'un dels advocats a la denegació de les proves proposades al seu escrit de conclusions provisionals fou assumida pels advocats presents a la roda de premsa. I diu així: **"La denegació de les proves proposades col.loca aquesta part en un estat de total indefensió, ja que es veu privada de les més mínimes garanties processals per provar els fets en què basa la seva defensa."** Així, l'autoritat judicial militar ha denegat els testimonis de qualificats espectadors de "La torna", com són Núria Espert, Maria Aurèlia Capmany o Carlota Soldevila; dels parlamentaris Santiago Carrillo, Josep Benet i Lluís Maria Xirinacs (compresos per aquella autoritat en el sumari); de l'inspector del Ministeri de Cultura que va veure, **"sense prèvia identificació de la seva condició als components de la companyia"**, les representacions de "La torna" a Barbastro i Fraga (i que en va aixecar acta sense assenyalar cap dels fets en els quals es basa l'acusació); de l'inspector de la Guàrdia Civil que va veure la funció a Reus i va informar **"que no es varen proferir paraules injurioses ni contra el cos ni contra l'Exèrcit i que el públic es va captenir correctament"**; del propietari del restaurant que va servir el menjar als membres del consell de guerra del polonès Heinz Chez, etcètera.

Altres proves denegades són l'aportació dels estris, vestits, barrets i màscares que es varen fer servir durant les representacions de "La torna", i també la representació de l'obra davant del consell de guerra (amb això, és evident que aquest podria conèixer directament si l'obra era ofensiva o no). Sembla particularment mancada d'objectivitat la raó que s'ha donat per denegar el peritatge tècnic proposat per un advocat (peritatge a càrrec de Yago Pericot i Fabià Puigcerver) sobre l'evolució de la "comèdia de l'art", l'estilització de màscares i la tècnica farsesca. L'autoritat militar considera que en aquesta jurisdicció un peritatge així correspon als militars. La defensa ha recorregut contra això perquè entén que aquests no el poden fer **"perquè ni a les acadèmies militars, ni en la pràctica de tan noble ofici, no apareixen disciplines com el ballet, la pantomima, el mim, la declamació, l'expressió corporal, l'escenografia o el vestuari".**

Albert Boadella

En definitiva, els advocats —segons els quals Els Joglars no han incorregut en delicte i, si de cas, com algun ha proposat alternativament, si el consell de guerra considerés que sí seria falta lleu i l'autor en seria el funcionari **"responsable de l'aprovació del llibret i de la representació visual"**— mostraren la seva fonamentada preocupació pel resultat de l'imminent consell de guerra. En aquest punt, vistes totes les dades i la seva objectiva eloqüència i significat, hom pensa en el tros que va del contingut dels acords de la Moncloa a la realitat d'aquest procés. Albert Boadella, empresonat des del 15 de desembre, i cinc membres del grup, pendents, ara, d'un consell de guerra en el qual demanen quatre anys i mig a Boadella i tres anys a cadascun dels altres.

PÉREZ DE OLAGUER

Per la llibertat d'expressió

Publiquem un resum d'un document que, amb motiu del cas Boadella, han subscrit: Convergència Democràtica de Catalunya, Partit Socialista de Catalunya, Esquerra Democràtica de Catalunya, Esquerra Republicana de Catalunya, Partit Socialista Unificat de Catalunya i la Federació Catalana del PSOE:

I. La llibertat d'expressió és un dret fonamental de l'individu i ha de ser plenament garantida en tota societat democràtica, com es dedueix de la Declaració Universal dels Drets Humans,

La llibertat d'expressió no sols és imprescindible per a la lliure circulació d'opinions i informacions, sinó que és necessària per a la creació artística i per al ple desenvolupament de la cultura. Per aquest motiu, tant els professionals de la informació com els artistes i els intel.lectuals són particularment sensibles al reconeixement i a la protecció del seu exercici. D'altra banda, tractant-se d'un poble, interessa també tota la col.lectivitat.

Certament, la llibertat d'expressió té els seus límits en el respecte de l'honor de les persones i en tot allò que pugui perjudicar els drets dels altres, però, en qualsevol cas, només els tribunals ordinaris poden jutjar si hi ha hagut o no infracció de la llei.

II. Creiem que en aquests moments en què els pobles de l'Estat espanyol estan forjant una Constitució democràtica, on es recull la garantia de la llibertat d'expressió i s'afirma la unitat de jurisdicció —aspectes explícitament recollits també en els acords de la Moncloa—, és urgent que s'institucionalitzi la salvaguarda de la llibertat d'expressió i dels drets fonamentals dels ciutadans. Conscients de la responsabilitat col.lectiva que ens ha de fer situar aquests drets cada moment en el context canviant del progressiu avenç cap a la democràcia, reiterem la nostra exigència que es deroguin totes les normatives legals, herència del passat autoritari, que atempten contra els drets humans.

III. En aquest moment la situació de presó provisional de l'Albert Boadella no sembla tenir cap suport d'exigència jurídica: ni cap article la imposa ni la trajectòria personal i credibilitat de l'Albert Boadella la fan necessària. En aquest sentit expressem la nostra solidaritat davant de la situació personal de l'Albert Boadella sense prejutjar si els actes de què se l'acusa són o no constitutius de delicte, la qual cosa, en tot cas, haurien de decidir els tribunals ordinaris, i denunciem un problema polític concret: la contradicció que hi ha entre les actuacions iniciades per l'autoritat militar i el contingut dels acords polítics del Pacte de la Moncloa. El compliment del Pacte de la Moncloa ha de representar un pas més en la normalització democràtica, a la qual aspira el nostre poble tal com ho manifestà aclaparadorament el darrer 15 de juny.

Acaben invitant a un gran moviment ciutadà per la llibertat d'expressió i per l'allibertament d'Albert Boadella.

Carnestoltes per a qui s'ho pagui

El Carnestoltes és la festa laica per antonomàsia, si ho voleu és una festa en la qual el dimoni fa la seva sortida anual de l'infern i campa per la terra reclutant hostes.

Aproximadament això és el que del Carnestoltes ens explicaven, als nens endreçats i polits de casa bona que vàrem estudiar a col.legis religiosos, òbviament de pagament. Amb el Carnestoltes comença la quaresma —recordeu allò del dimecres de cendra: **memento homo quia pulvis es et in púlverem reverteris**, temps de penitència i de menús d'ordre terciària i vegetariana només llevables si la bossa sona, llegiu les indulgències i bules d'abans i l'**almoina penitencial** post-conciliar. I el poble, potser creient però tantes vegades anticlerical, per comptes d'enterrar el bistec, l'entrecot o el roast-beef, enterra la sardina. I enterra la sardina i no el llenguado, la llagosta o les ostres perquè, com bé va recordar l'ex-ministre Ullastres, els treballadors poden sobreviure perfectament nodrint-se de pa i sardines del Cantàbric.

Ara, el governador Belloch, acaba de prohibir el Carnestoltes perquè ja se sap que quan hi ha dos o més reunits no en El seu nom —El amb majúscula sagrada—, pot esdevenir-se el conflicte d'ordre públic. I és que Satanàs, que se les sap totes, pren mil-i-una formes histriòniques per dur a les seves garjoles els qui, ja en vida, han penat les garjoles dels homes. Total, el poble aturat i que no cobra subsidi de desocupació, menjarà sardines-ullastres i no correrà el Carnestoltes pels racons de la ciutat, pagans temples de la subversió de carrer. L'altre sector de la societat —puix que, encara que ja no hi hagi lluita de classes, no se'ns negarà que encara hi ha classes— almoinarà la penitència i tindrà el seu Carnestoltes a qualsevol boite cara. Perquè el senyor Belloch no ha prohibit pas aquests carnestoltes que els diaris anuncien.

És clar, però, que aquests es fan a locals tancats. I és que, no sabem pas per quina estranya raó, les prohibicions sempre les reben els mateixos.

Com que TREBALL ja té la seva columna pia i amb olor d'encens de la ploma ecumènica de l'Ignasi Riera, nosaltres, patriarques de la frivolitat, forçats a l'apostasia per poder viure amb una dona papers en regla, reivindiquem un Carnestoltes per al poble.

A. B.

Esports

Lliure contractació de futbolistes al Mercat Comú

La setmana passada en Pau Porta i en Vilaseca —secretari de la directiva del Barça— viatjaren a Zuric per tal d'assistir a una reunió de directius del futbol dels països integrats al Mercat Comú. Precisament s'hi tractà del dret laboral dels futbolistes i de la retenció de contractes que és pràctica usual a la majoria de federacions.

Les conclusions no fan més que posar en evidència els defectes de la normativa espanyola. En primer terme, s'aboleix el dret de retenció i cada jugador serà lliure, quan li fineixi el contracte, de jugar amb l'equip que millors condicions li ofereixi. Per salvar d'alguna manera la inversió que suposa tenir equips juvenils d'on surtin els futurs fenòmens, s'ha establert una compensació, que decidirà un organisme paritari en cas de no haver-hi acord.

Les altres clàusules aprovades fan referència a la llibertat de contractació del nombre de jugadors estrangers que calgui, si bé només podran jugar tres en el mateix partit. El jugador estranger que porti cinc anys en el mateix equip no ocuparà plaça com a tal i podrà ser alineat sempre que es vulgui, ja que amb aquest temps d'estada es considera que ha adquirit nova nacionalitat esportiva.

La reunió de Zuric, doncs, deixa molt clar el que ha d'esdevenir properament a Espanya. De moment, sembla que la disposició per la qual els nacionalitzats que no poden jugar a la selecció seriien considerats estrangers a partir de la propera temporada, passarà a millor vida i no se'n parlarà més.

EL CONTINUISME DE L'INSTITUT CATALÀ DE L'ESPORT

El buit deixat amb la reforma dels organismes que depenien del "Movimiento" sembla que costa d'omplir. És el cas de l'esport escolar a Catalunya. La CSD d'en Castejon ha reconegut un organisme a Barcelona capital que s'anomena Institut Català de l'Esport, que només funciona —és un dir— a la capital i que no és res més que el continuisme dels homes de blau amb les mateixes estructures i mètodes, pactant en aquest moment amb les federacions diocesana i de pares i amb l'ensenyament privat barceloní, amb majoria de col.legis classistes de "capellans, frares i monges".

A les comarques barcelonines hi ha una coordinadora que intenta, amb bona fe, suplir el buit existent, però, a la pràctica, ningú no els fa cap cas. En canvi, Girona, Lleida i Tarragona, potser perquè la "reforma" encara hi ha arribat menys, depenen directament de l'organisme central de Madrid, creat per la pròpia CSD. La Generalitat ha de prendre, molt ràpidament, les regnes de l'esport escolar, precisament perquè és de la seva competència en raó a la formació de tots els catalans.

El conseller de Cultura, departament on s'encabeix l'esport, farà conèixer un dia d'aquests la persona, amb categoria de director general, que tindrà cura dels afers de la joventut i de l'esport. Malauradament, no fou possible que hi hagués conselleria ni ho ha estat que se li donés la importància que realment té l'esport al nostre país. A veure si almenys la persona triada sap una mica de què va una de les activitats més necessàries i que més s'han de protegir.

FRANCESC J. CASTELLANOS

"La Generalitat ha de prendre les regnes de l'esport escolar" (Foto d'arxiu)

Magreb, més complicacions

Armament made in USA per a Hassan II

Després dels darrers esdeveniments, que valoràvem en aquesta mateixa pàgina la setmana passada, un nou element ve a complicar encara més la situació al Sàhara i, per tant, la situació del Magreb.

La venda al Marroc, pels USA, de 24 avions de reconeixement (classe OV-10 Bronco), 24 helicòpters de combat (classe Cobra) i altre armament ja experimentat al Viet-Nam per valor de 8.000 milions de pessetes limita l'optimisme que es podria desprendre, després del viatge de Felipe González a Alger, respecte a les possibilitats futures del Front Polisario.

Si, amb la venda d'armament, el Congrés dels USA modifica una clàusula del tractat secret firmat el 1.960 amb el Marroc, pel qual aquest país no podia fer ús de les armes made in USA fora de les fronteres, l'exèrcit marroquí disposarà d'un armament immillorable per combatre la guerrilla del Polisario.

L'ajuda nordamericana arriba en un moment de crisi per a Hassan II. La seva visita a Madrid no ha tingut l'èxit que esperava, encara que les notícies que tenim siguin més rumors i suposicions que no altra cosa, mentre que les posicions del Polisario i d'Algèria milloren dia a dia. El nou armament és un pas endavant cap a la internacionalització del conflicte, perquè sembla prou evident que, paral.lelament, i si no canvien radicalment les coses, el Polisario rebrà una ajuda més gran en armes i material per combatre les noves adquisicions del Marroc. Amb tot, no es veu prou clar l'interès que pot tenir un país com els USA a provocar aquesta internacionalització.

Potser hi ha més raons per pensar que l'ajuda armamentista va més lluny del marc concret que definiria la situació actual al Magreb, i que l'interès USA vagi dirigit a formar un gran i modern exèrcit marroquí que freni els algerians en aquesta zona del nord d'Africa. Seguint aquesta hipòtesi el Marroc es podria convertir en una zona de

contenció militar, formant part d'una nova línia de defensa de l'OTAN que tindria la seva base naval a les Canàries, i substituiria Itàlia, país que comença a considerar-se en els cercles de l'aliança atlàntica com insegur i perillós, en aquest paper. Una cosa sembla indubtable: que les illes Canàries tenen cada cop més valor estratègic i que seran la pedra de toc de la major part d'acords i negociacions que es facin a la zona.

Alguns països, com Espanya, estan repensant el seu suport al Marroc i altres, com França, no veuen amb bons ulls l'imperialisme marroquí que, evidentment, no es frenarà al Sàhara, sinó que continuarà volent-se expandir. I el següent país és Mauritània, amb contenciosos històrics, no resolts, amb el Marroc.

Però fins que això no es concreti, les possibilitats del Front Polisario continuen essent importants. Ara més que mai cal prestar suport a la seva lluita. Potser després serà massa tard.

ALBERT FARRÀS.

Si es confirma la venda d'armes USA al Marroc, Hassan II disposarà d'un armament molt millor que l'actual per combatre el Polisario (Fotos d'arxiu)

Nicaragua, una finca

La saga dels Somoza

Nicaragua és una gran finca propietat de la família Somoza, que governa el país des de fa tres generacions.

Fa uns anys ja vàrem sentir parlar de "Tachito" Somoza. Va ser després del terratrèmol que destruí Managua. Aleshores va començar a fer-se famós, tot just quan el món sencer es preguntava què havia passat amb l'ajuda enviada al poble de Nicaragua. Per a molts va ser la primera notícia de l'existència d'un dictador que es deia Somoza, fill d'un altre dictador amb el mateix nom, que al mateix temps era fill d'un altre dictador amb el mateix nom. És la "saga dels Somoza", que ha dominat la vida i els destins d'un país de fa decennis.

A "Tachito" no se li va acudir res més que manar assassinar el líder de l'oposició, el periodista Pedro Joaquín Chamorro. Chamorro presidia una coalició de sis partits que incloïa, entre altres, els conservadors, social-demòcrates i comunistes, i que rebia el nom d'Unió Democràtica d'Alliberament Nacional. Si amb aquesta mort Somoza pretenia trencar aquest front democràtic i perpetuar la seva dictadura personal ha equivocat totalment el seu càlcul. La mobilització popular arran de l'assassinat és la més gran de Nicaragua.

La convocatòria de vaga general a tot el país ha assolit també un gran èxit. El país està paralitzat i, a l'hora d'escriure aquest article, la vaga dura ja més de dotze dies. A les manifestacions i a la vaga s'afeigeixen ara els atacs dels guerrillers del "Frente Sandinista de Liberación" que, amb una operació combinada, atacaren les casernes de mitja dotzena de ciutats. Hi ha un nombre, indeterminat encara, de baixes per les dues bandes.

Potser la mobilització popular no aconseguirà acabar ara amb el dictador, però és indubtable que haurà fet passos de gegant en el camí cap a la democràcia i l'alliberament nacional, i quan això arribi, "Tachito" Somoza haurà d'acomiadar-se per sempre més d'un poder que mai no hagués hagut de tenir.

A. F.

Més que un acord de pesca

per MARIA DOLORS CALVET

Amb l'oposició de socialistes i comunistes, la Comissió d'Assumptes Exteriors del Congrés s'ha declarat favorable a la ratificació de l'acord de pesca entre Espanya i el Marroc, signat el 17 de febrer de 1977. Ara, l'acord haurà de ser ratificat pel Congrés.

Aquest acord té importància perquè el Marroc intenta pactar amb Espanya convenis pesquers que afecten aigües territorials saharianes. El govern marroquí vol pactar amb el govern espanyol sobre unes aigües en les quals no té sobirania ja que, segons la part que coneixem dels acords de Madrid, Espanya va cedir al Marroc l'administració del Sàhara, però no pas la sobirania.

El ministre d'Assumptes Exteriors, senyor Oreja, ha defensat davant les Nacions Unides el dret del poble saharià a l'autodeterminació. Però ara, per mitjà d'aquest acord pesquer, oblida el poble saharià que, des de fa dos anys, està lluitant contra marroquins i mauritans que envaeixen el seu territori; oblida el dret a l'autodeterminació i al propi govern i pretén pactar amb la potència invasora sobre la utilització d'aigües territorials del Sàhara per a la pesca.

L'acord tripartit entre Espanya, el Marroc i Mauritània, pel qual Espanya va cedir als altres dos països el territori que abans s'anomenava Sàhara Espanyol, encara que fou signat per l'antic règim continua pressionant les forces democràtiques que no van tenir-hi res a veure.

El poble saharià no va acceptar mai formar part del Marroc ni de Mauritània. Va considerar l'acord com una traïció del govern espanyol que va abandonar les ciutats per por a la violència marroquina. Així, milers de dones, vells i nens emprengueren la fugida al desert. Des de fa dos anys viuen en campaments de refugiats i mantenen la guerra de guerrilles per mitjà de la seva força armada, el Front Polisario.

És sorprenent que, quan el mateix ministeri d'Assumptes Exteriors ha defensat el dret dels saharians a l'autodeterminació i fins i tot ha demanat al president de les Nacions Unides que intervingui en aquest sentit, quan la Comissió d'Assumptes Exteriors del Congrés de Diputats ha demanat a les personalitats que intervingueren en la firma del pacte que s'hi presentin a declarar, el senyor Oreja pretengui aprovar un acord pesquer que encobreixi la cessió al Marroc d'aigües saharianes de les quals només Espanya té la sobirania.

Per això nosaltres pensem que aquest acord és alguna cosa més que un conveni de pesca. És un acord polític, pel qual Espanya es veuria compromesa en un pla molt més vast que grans potències estan teixint per evitar l'existència de règims progressistes al nord d'Àfrica i per prestar suport al règim feudal marroquí. I, si es portés aquest pla a les darreres conseqüències, fins i tot es podria donar el cas que les forces democràtiques d'aquest país ens veiéssim embolicades en una nova guerra colonialista en aquella regió, però no contra el Marroc, com històricament hem fet, sinó contra un poble, fins fa dos anys província espanyola, que exigeix el dret a l'autodeterminació.

Hi ha forts interessos econòmcs i polítics compromesos a la zona. Tres són els països interessats a aconseguir que Espanya prengui part directament en el problema: el Marroc, Mauritània i França. França no és nova al teatre d'operacions. A més a més de prestar suport logístic i en armes als exèrcits mauritá i marroquí, el desembre passat va bombardejar amb napalm unitats del Front Polisario. També els Estats Units estan venent, aquests darrers dies, amb llargs crèdits, importants quantitats d'armament al Marroc. Estan plantejant una forta ofensiva a la zona per fer-se amb el poder al preu que sigui, i aquest preu és molt alt: l'exterminació d'un poble.

Per aconseguir-ho han d'arrosegar Espanya a la contesa. Nosaltres tenim allò que el Marroc i Mauritània necessiten: Canàries, com a base de suport naval i aeri.

Novament les illes Canàries es veuen directament amenaçades per la contesa. La base de Cabo Verde al Senegal i les Canàries serien excel.lents llocs de reraguarda i de suport per als avions francesos que intervinguessin al Sàhara. A més a més ofereixen excel.lents condicions com a lloc de repòs d'un exèrcit en lluita.

Perquè això fos possible, Espanya hauria de ratificar els acords de Madrid. Hauria d'acabar amb aquesta positura oficial tan ambigua, ignorar l'oposició democràtica i alinear-se amb els països dels quals mai no s'ha distanciat: el Marroc, França i els Estats Units. Aquests darres dies s'han mogut alguns peons per tal d'enllestir l'operació. El més important, la visita de Hassan II a Espanya. Oficialment per caçar faisans; en realitat, per pressionar el Rei, el govern, perquè ratifiquin l'acord tripartit, perquè signin l'acord pesquer i —¿per què no?— per sondejar la utilització de les illes Canàries.

Per la seva naturalesa clarament política i no solament econòmica, és evident que els demòcrates, els qui estem per l'autodeterminació dels pobles, no podem donar llum verda a aquest conveni que comporta l'eliminació de tot un poble. Però no ignorem que els bancs de pesca de les costes espanyoles estan molt esgotats i que els nostres mariners necessiten noves aigües on pescar. Els pescadors canaris necessiten un conveni de pesca amb el Marroc, però no pas en aquestes condicions, amb perills inútils que ningú no hauria de córrer.

El Marroc i Mauritània capturen sistemàticament els pesquers espanyols que treballen a les seves aigües i els fan pagar fortes multes. La flota russa o la cubana tenen conveni per pescar-hi. I això no és sinó una pressió per obligar els mariners espanyols a dirigir-se al sud, a les aigües territorials saharianes.

Amb aquest acord pesquer es pretén legalitzar aquesta situació i obligar Espanya a intervenir directament per tal de protegir els seus vaixells. Perquè el Front Polisario, com ja ha fet en d'altres ocasions, defensarà les seves aigües i amb data 29 de gener ha llançat un comunicat per mitjà del qual continua exigint el dret a les seves aigües jurisdiccionals i afirma que ningú no podrà pescar en la mar sahariana sense el seu consentiment i que "adoptarà totes les mesures que calgui i que siguin pertinents per tal de respondre militarment i políticament a qualsevol agressió, sigui de la mena que sigui i vingui d'on vingui".

El Front Polisario ja va mostrar la seva bona voluntat envers el poble espanyol i les forces democràtiques en moltes ocasions, sobretot quan, el novembre passat, va alliberar els pescadors canaris que havia capturat mentre pescaven en les seves aigües territorials. Però un altre fet semblant pot tenir un final menys feliç, i totes les forces que hagin abonat aquest conveni, i no solament el govern, serien responsables dels esdevenimens.

El grup parlamentari comunista (PCE-PSUC) no ha presentat una esmena a la totalitat del projecte perquè entenem que un acord amb el Marroc és necessari per al treball de la nostra flota de pesca; però no acceptarem cap conveni —ens hi oposarem— que afecti aigües que no estan sota la sobirania del Marroc i més encara quan el conveni pesquer, tal com està redactat, és més un acord polític que no un conveni econòmic i comporta greus riscs per al treball i la vida dels mariners. Per això, en pla d'urgència, hem presentat una proposta no de llei al Congrés de Diputats, perquè es discuteixi en un ple, per la qual ens neguem que Espanya firmi qualsevol conveni internacional que afecti territoris o aigües territorials d'un tercer país.

Amb això volem trobar una sortida justa al conflicte. Acord pesquer amb el Marroc sí; però en bones condicions econòmiques i sobre la base d'aigües marroquines. La pesca en aigües saharianes la negociarem, quan calgui, amb els representants saharians.

(Reproduït de "Mundo Diario")

"El fet que avui tinguem un ajuntament democràtic es deu a la lluita contra la nuclear"

Jaume Anguera, pagès, és el nou alcalde d'Ascó: "Feia set mesos que l'altre ajuntament no s'ocupava de cap tràmit"

Un ajuntament democràtic

Ascó: de la lluita contra la nuclear a l'entesa municipal

"Jurem complir fidelment les obligacions del càrrec amb lleialtat al rei, respecte de la persona i estricta observància de la llei". *Tot seguit el Governador de Tarragona, senyor Robert Graupera, afegí:* "Si així ho feu, que la pàtria us ho premii, altrament us ho reclami". *Un per un, els representants del poble d'Ascó prenien possessió dels seus càrrecs. Tanmateix una petita població de dos mil habitants, situada a la comarca del Baix Ebre, havia constituït el primer ajuntament democràtic de l'estat espanyol. Era el 13 de gener de 1978.*

TREBALL es desplaçà a Ascó. Volia veure de prop el desenvolupament d'aquesta vila. No ens enganyàvem. Darrere d'aquest jurament han quedat llargues hores de lluita popular per il.limitades reivindicacions que el poble, malgrat les traves administratives, ha portat a terme amb la força de l'espontaneïtat. Quan ha calgut, els pagesos han deixat les eines al camp i els tractors aturats i la gent ha sortit al carrer. El poble ha imposat un crit unànime: "no volem la nuclear".

Efectivament, aquest crit, que malauradament ressona dia a dia al camp de Tarragona, ha sigut la llança que ha trencat amb els interessos de les empreses que hi ha allí i ha conquerit una part dels seus objectius. Jaume Anguera (comissió pupular), Jesús Rodríguez (PSUC), Vicent Biarnés (UCD), Josep Maria Boixeda (CDC), Antoni Caro (PSOE), i Josep Monté (UCD), són els noms dels qui representen el poble d'Ascó. Els seus plantejaments són concrets: "Hem de continuar la lluita contra la nuclear. Necessitem deixar el camí preparat per als nostres successors."

Ascó és un poble a la vessant d'una penya. Els carrers pendents i estrets recorden les imatges de les poblacions dormides de segles passats. La gent que torna, en pondre's el sol, de sembrar, fa l'esbós d'un poble que vol viure de la terra.

"Si volen saber alguna cosa vagin a veure en Carranza. Ell ho sap tot". D'aquesta manera ens indicava una dona del poble un petit taller de sastreria que hi ha prop de l'església.

Entre algunes màquines de cosir trobàrem Joan Carranza. Sense deixar la seva feina ens parlà de tot el que ha succeït a Ascó. "El fet que avui tinguem un ajuntament democràtic es deu a la lluita contra la nuclear. Tenim força proves de la complicitat de l'antic Ajuntament amb les empreses privades. Guardem encara algunes cartes que l'Ajuntament enviava a les empreses perquè poguessin legalitzar les obres que ja havien fet. Canviaven les dates dels papers oficials, tal com l'Ajuntament els aconsellava."

El senyor Carranza ens explicà com va començar el moviment contra la nuclear. "Ja ens van començar a enganyar quan varen comprar els terrenys. Deien que eren per fer una fàbrica de xocolata. Caram quina xocolata!. A principis de juliol de 1977, una part dels treballadors de la nuclear van començar a demanar garanties i explicacions. Ningú no els escoltava. D'altra banda, al poble ja s'havien fet algunes assembleies. El dia 19 de juliol, el governador va venir i cridà algunes comissions que els mateixos de l'Ajuntament havien format. Rebutjaren la que el poble havia elegit democràticament en una assemblea a l'església. No cal oblidar que Miquel Redorat, el capellà del poble, ha tingut un paper decisiu en aquesta lluita. En no ser rebuda la nostra comissió tots els veïns ens agrupàrem davant l'Ajuntament i vàrem interpel.lar el governador. Ell proposà fer unes eleccions per nomenar una comissió del poble. El mateix dia quasi pengem l'alcalde. Entre escopinades i mastegots, la Guàrdia Civil va haver d'acompanyar-lo a casa seva. El dia 30 de juliol vàrem celebrar eleccions, però ells no les van reconèixer. Aquells dies, ningú del consistori no s'acostava a l'Ajuntament. El governador, davant d'aquesta situació, va cridar els parlamentaris i els va explicar el problema per buscar una solució. Es va quedar que aquesta reunió es completaria el dia 12 d'agost, i llavors hi assistiren el governador, els parlamentaris de Tarragona, els comitès comarcals de partits, la comissió mixta Baix Ebre-Montsià, l'Ajuntament de Móra d'Ebre i la "comissió dels dotze", que és la que va sortir de les eleccions. Finalment, s'arribà a l'acord de dissoldre l'Ajuntament i de crear una comissió gestora."

Segons els acords d'aquesta plenària, la comissió gestora estaria integrada per un membre de cada partit. Cada comitè comarcal de partit polític presentà un nom per integrar-se a la comissió en representació del seu partit. En Jaume Anguera, actual batlle fou designat per la comissió dels dotze. La comissió gestora s'ocuparà de les funcions municipals i la "comissió dels dotze", composta per tretze veïns, tindrà la missió de control de la nuclear. "Exactament, aquesta comissió només és una expressió del poble. Vol complir l'encàrrec dels seus habitants. L'única llei, per nosaltres, és la voluntat de tota la població."

Vosté —diem al senyor Carranza— és un dels components d'aquesta comissió ¿Sabria definir la reacció del poble ara que té un ajuntament democràtic?

"Hi ha una gran diferència amb la situació anterior. Ara tots estem informats i discutim els nostres problemes, sobretot el de la nuclear. La gent està contenta perquè ha vist que tenia raó de fer el que ha fet. A més a més, sabem del cert que un tribunal imparcial condemnaria la ubicació de les centrals i ratificaria els plantejaments del poble. Han vulnerat totes les regles."

Li preguntem si les centrals nuclears han portat quelcom positiu a la vida d'Ascó. "No em feu riure. Quant a feina, es parlava de 450 treballadors. Avui hi treballen 200, i tots ells qualificats, per a nosaltres no hi ha lloc."

Aquests darrers dies, la població d'Ascó torna a tenir por. El fet de disposar d'un ajuntament democràtic no pesa prou com per fer fora les nuclears. Ara resulta que les terres on estan situades les centrals han pujat vuit centímetres a causa del caràcter argilós i la mescla amb guix.

Amb motiu d'haver pujat el terreny les canonades no es poden enganxar, la qual cosa vol dir que, qualsevol moment, la terra pot expandir-se i trencar-les. "Ascó desapareixerà del mapa", afegí el senyor Carranza.

Després de parlar animadament amb altres persones, poguérem xerrar una estona amb el nou batlle, Jaume Anguera. El trobàrem a la barberia. Un home tímid. "Sóc pagès", ens digué. No feia gaire estona que acabava de deixar el camp. Li preguntàrem pel nou ajuntament del qual n'és cap. "No hi ha gaire cosa per explicar. Tan sols fa quinze dies que som ací." Un xic neguitós, ens digué que si volíem la història completa i pas a pas havíem de visitar en Joan Carranza. Mentre ens explicava les perspectives de l'Ajuntament, els qui passaven el saludaven: "adéu, Jaume". "Els del poble són bona gent", afirma. "De moment, tot el que hem fet és formar tres comissions de treball: Hisenda, Obres i Camins i Cultura i Joventut. En un poble vell necessitem preparar el jovent. La nostra primera missió és posar al corrent tot allò endarrerit. Feia set mesos que l'altre ajuntament no s'ocupava de cap tràmit."

El senyor Jaume ens parla de la democràcia. Per ell, explica, no té sentit si no existeix una participació directa de tot el poble. "Nosaltres som aquí per informar i recollir allò que el poble necessita." No li falta raó.

Mentre ens acomiadem d'Ascó pensem en el moviment de la pagesia. La concentració de la propietat dels terratinents o, en aquest cas, el poder d'un ajuntament antidemocràtic, han posat en relleu la falsedat d'afirmacions tals com: "A Catalunya, la terra és molt repartida." Milers de pagesos han estat desnonats de les terres que cultivaven, i els petits propietaris expulsats dels trossos que a penes els donaven per viure. Pobles sencers de les comarques catalanes han estat abandonats durant el franquisme i els habitants han hagut d'emprendre l'èxode cap a Barcelona o d'altres ciutats. Tanmateix, la pagesia catalana, encoratjada per les lluites, també ha reaccionat i reprèn les tradicions combatives. Ascó n'és un exemple. Potser caldria dir el primer, però un de tants que ja caminen per una via de participació democràtica cap a la transformació de la societat. Com deia el senyor Jaume: "els pagesos remourem la terra".

JOSEP GIRONA I ANGEL LA CALLE

Fotos: J. Girona

"Som aquí per informar i recollir allò que el poble necessita"

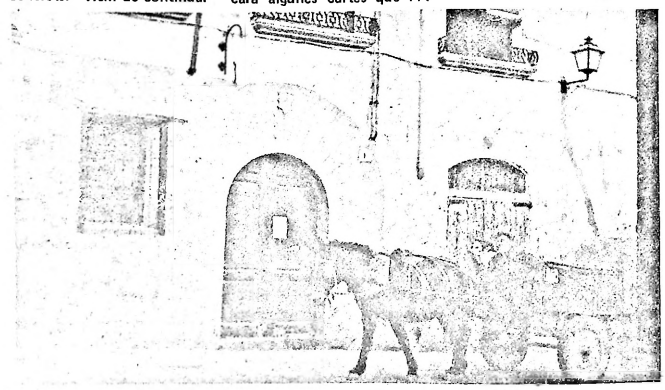

L'edifici, vell, del nou ajuntament d'Ascó (Fotos J. Girona)